

VERSLAG

Commissie Ruimte

BV20.0130
Datum vergadering : 15 september 2020

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels
VVD : Mauriel van As, Matthijs Machielse
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Kees Willem Markus, Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Selgei Gabin, Anja de Geus
PvdA : Petra Verhoef

Voorzitter : Nelleke Bouman

Commissiegriffier : Karin Koemans

Burgemeester : Pieter van de Stadt

Wethouders : Simon Fortuyn, Kathy Arends, Jan-Willem van den Beukel

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman

Commissiegriffier : Karin Koemans

Afwezig

PvdA : Valmir Xhemaili

GroenLinks : Menno Duk

1. Opening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Dames en heren, een heel hartelijk welkom weer bij de eerste vergadering van de commissie ruimte na het zomerreces. Zeker een ieder die afgestemd heeft op deze toch nog digitale vergadering. Welkom aan alle raadsleden. Ik zal beginnen met kijken of die raadsleden aanwezig zijn, ik loop mijn lijstje af.

De heer Van As, de heer Alsemgeest, de heer Blonk, mevrouw De Geus, mevrouw Gabin, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Meester, de heer Machielse, de heer Markus, de heer Muis, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, mevrouw Zwinkels. Mevrouw Verhoef: De heer Xhemaili zal niet aanwezig zijn.

De voorzitter: Nogmaals welkom. Ook een hartelijk welkom aan de heer Van de Stadt, onze burgemeester, de wethouders mevrouw Arends, de heer Fortuyn en de heer Van de Beukel, die we in de loop van de avond wel zullen horen dan wel zullen zien. Ook een woord van welkom aan de heer Neeteson en mevrouw Flutsch, de insprekers.

Voordat wij overgaan tot de agenda wil ik even stil staan bij een andere aangelegenheid, die ons toch helaas geworden is. Ik wil stil staan bij het overlijden van de echtgenote van de heer Duk, ons duo-raadslid. Op 5 september kregen we het bericht dat de echtgenote van de heer Duk overleden is. Zij mocht helaas 40 jaar oud worden. Van de heer Duk hadden we begrepen, dat zijn vrouw al geruime tijd ernstig ziek was en dat hij de zorg voor haar had. Ook heeft hij de zorg voor zijn twee kinderen. Vrijdag j.l. heeft de uitvaart plaats gevonden in besloten kring. Vanuit deze plaats wil ik Menno, kinderen en de naaste familie heel veel sterkte wensen bij het verwerken van dit verdriet. Ik zal nu graag over willen gaan tot 1 minuut stilte.

- stilte -

Ik dank u.

2. Insprekers

De voorzitter: Er hebben zich twee insprekers gemeld. Via de agenda heeft u hier het nodige al over mogen ontvangen, een brief en een inspreektekst.

1. Mevrouw Flutsch, inzake woonwagenlocatie Bosland;
2. De heer C. Neeteson, inzake verkeersveiligheid en geluidsoverlast N209.

Inspreker 1:

Mevrouw Flutsch: Geachte voorzitter en raadsleden, ik spreek namens de meeste bewoners van het woonwagencentrum Bosland. Nu sta ik hier weer te spreken over het woonwagencentrum Bosland sinds de laatste keer in 2014. Helaas is de situatie niet verbeterd ten opzichte van ruim 6 jaar geleden. In tegendeel, belangrijk verslechterd. Hierbij enkele feiten. Nummer 1: In 2015 meegenomen en opgenomen, na veel overleg en een noodzakelijke procedure bij de Raad van State, in het huidige bestemmingsplan Oosteindsepolder en Warmoeziersweg vastgesteld op 9 juli 2015. Nummer 2: In 2019 een woonwagen woononderzoek en meegenomen in de vastgestelde woonvisie 2020. In 1,5 jaar tijd zijn de huidige woon- en leefomstandigheden steeds meer gestagneerd en ervaren we meer problemen. Een nieuwe woonwagenlocatie binnen Bergschenhoek is een noodzaak geworden. De volgende punten, welke ruim bekend zijn bij de gemeente vanwege gewaardeerd overleg onder leiding van de huidige burgemeester en inzet van bureaus ter advisering, geven onze beweegredenen aan om ten spoedigste naar een andere woonwagenlocatie of standplaatsenplek binnen Bergschenhoek te verhuizen. A. Woon- en leefomstandigheden. Bedrijvigheid over de gehele dag en avond/nacht neemt steeds meer toe. Enige toegang- en tevens uitgangsweg kan de hoeveelheid verkeer niet aan en is tevens niet veilig voor voetgangers- en/of fiets gebruikers. Parkeren langs en aan de toegangsweg, er is geen handhaving van fout parkeren van grote vrachtauto's. Als gevolg belemmering van doorstroming en veiligheid. Woonwagencentrum Bosland bevindt zich in de milieucirkel. Over Renewi en Comgoed: hierbij ervaren wij milieuoverlast, geluidsoverlast, ongedierte overlast en fijnstof. Sterke toename van verkeer op de Bosland. Vele branden bij Renewi en Comgoed aan de Bosland. Geen transparantie wat er gaat gebeuren met Renewi, huurder van gemeente gronden. Verplaatsen of aanpassen, vergunningen of beperkingen laten opleggen teneinde het woon-en leefmilieu te beschermen als ook het werken van een ieder op en aan het Bosland. Over onderhoud en uw zorgplicht: Groenonderhoud wordt al jaren niet uitgevoerd door de gemeente. Idem onderhoud aan het openbare gedeelte van het gemeentelijke terrein. Verlichting is onvoldoende aanwezig aan de Bosland. Brandweerrapporten en onderzoeken van veiligheidsdiensten over o.a. de bereikbaarheid van het woondeel ontbreken volledig. Het naleven van het bouwbesluit, bestemmingsplan, handhaving op openbaar terrein is vastgesteld en nog steeds niet op orde. Aangedragen punten en problemen op de huidige woonwagenlocatie van een groot deel van de bewoners worden niet besproken of actie op ondernomen vanuit de gemeente. Geen transparantie richting bewoners vanuit de gemeente. Tijdsverloop overleg is vertragend en scheidt het tegendeel van vertrouwen en middelen om de veiligheid te garanderen en ook andere betere oplossingen tijdig en goed overwogen, ook aan uw raad in beeld te brengen door onder meer gronden, bestemmingen en financiële middelen te reserveren voor een verhuizing en een nieuw woonwagencentrum binnen Bergschenhoek. Locaties hebben wij met naam en toenaam voorgesteld. Reactie is er niet geweest. Meerdere mails verstuurd vanaf begin juli en daarop is er geen enkele reactie geweest vanuit de projectleidster van de gemeente noch de burgemeester, ondanks dat wij als bewoners wel de gevraagde stukken aanleveren aan de gemeente. Het beleidskader van het ministerie zoals vastgesteld en ook aan uw raad is toegestuurd heeft ondanks onderzoeken en inspanningen van gemeente en bewoners nog geen effectief en uitvoerbaar beleid en financiering opgeleverd. Voor ons gaat het om zakelijk vertrouwen in de overheid te kunnen hebben. Wij staan vanaf het jaar 1970 op deze standplaatsen. We wonen en werken en leven er met onze familie. Deze woonvorm, leefomgeving en ons leven en deze plek zijn genegeerd in onderhoud, bestemmingsplan, politieke en bestuurlijke aandacht en zorg zoals in andere wijken in de gemeente het geval is of ook zou moeten zijn. Onze medewerking met de gemeente Lansingerland was er één van weer beginnend vertrouwen om de leefbaarheid en het staan op dit centrum beter te gaan regelen na alle ervaringen, colleges en raden vanaf het jaar 1970. Wij vragen u met klem nog in dit begrotingsjaar van 2020 bij de najaarsnota aan de raad en opvolgende gemeentebegrotingen: nummer 1: Reserveer middels moties en debat middelen, dus geld en personeel, voor een aantal standplaatsen, de benodigde m2 voor op de nieuwe locatie, woonwagenstandplaatsen en de daarbij passende ruimtelijke inrichting, bestemming en verhuizingen. 2: Voor vergunningen en wijs bestemmingen toe of bestaande bestemmingen (voor inwerking treden Omgevingswet) en uw raad te baseren omgevingsvergunningen. De wetgever heeft onder verwijzing naar het beleidskader en de huisvestingswet, woningwet en bouwbesluit u al jaren voldoende basis gegeven om op te treden, te handelen op basis van de wet en niet blijvend onze belangen en die van de wetgeving te negeren. Meerderheid van de bewoners van Bosland op het woonwagencentrum pleiten met klem voor spoedig een nieuwe locatie, daar zoals ik dit vaker heb benoemd, dit geen leefomgeving is om te wonen. Momenteel wordt het geheel van de bedrijfsterreinen steeds meer een intensief gebruikt bedrijventerrein en geen woonlocatie. Toename van verkeer, fijnstof, geluidsoverlast, wonen in de milieucirkel wat eigenlijk niet is toegestaan maar toch door de gemeente en

DCMR wordt gedoogd. Het zijn allemaal punten die doen overwegen tot een zeer spoedige en beschikbare, schone, bewoonbare nieuwe locatie. Dank u wel voor uw aandacht.

De voorzitter: Ik vergat bij aanvang van de vergadering aan te geven dat commissieleden een vraagteken kunnen sturen, maar het is al zo'n gewoonte geworden, dat het al bekend is. Men stelt de nodige vragen.

De heer Jumelet, WIJ: Dank voor de inspraak. Heel helder, met name het laatste gedeelte. Ik ben regelmatig op het milieupark en zie inderdaad de afgelopen periode heel veel wijzigingen, zoals u ook schetst. Het is dusdanig helder, dat ik eigenlijk meer aan het college de vraag heb hoe de stand van zaken is in het overleg. Van uw kant begrijp ik dat er een aantal keer overleg gezocht is en dat er informatie verzonden is en dat u heel graag het overleg zou willen hebben. Maar eigenlijk is de grote vraag, ik mag hem eigenlijk niet stellen, maar ik doe het toch, is toch aan het college: hoe is de visie van het college op deze inspraak? Hoe verloopt het overleg dan vanuit de gemeente richting de bewoners van Bosland? Dank u wel.

De heer Muis, D66: Dank voor uw inspraak. We begrijpen inderdaad, onder de geschetste omstandigheden, dat u graag wil verhuizen naar een andere locatie. U geeft ook aan, dat het overleg met de burgemeester goed is, alleen dat punten niet worden besproken of dat er punten zijn waar de gemeente geen actie onderneemt. Ik zou graag willen weten wat dan de belangrijkste punten zijn. En ook wat nu exact de kern is van het probleem, dat u bij ons in komt spreken. Is dat, dat de gemeente geen andere locaties voorstelt? Of dat de gemeente locaties voorstelt, die u niet wil? Of wellicht gaat het om de kosten voor de nieuwe standplaatsen. Als u daar op in zou kunnen gaan, wat exact de kern is van de discussie, waar u nu in zit. Dank u wel.

Mevrouw Flutsch: De kern is voornamelijk dat er al een tijd geen overleg is geweest, eigenlijk sinds voor de corona-tijd. Wij hebben al meerdere keren mails verstuurd naar onze contactpersoon, dat was de projectleidster van de gemeente, die werkt voor de heer Van de Stadt. Wij hebben daar dus geen reacties op gehad. Wat wij eigenlijk graag zouden willen is een andere locatie. Wij hebben al locaties aangegeven, maar hier is verder geen onderzoek meer naar gedaan. Ook geen transparantie m.b.t. wat er verder gaat gebeuren. Gaan wij hier weg? Kunnen wij hier weg? Wat is er mogelijk? Inderdaad, de financiën, hoe zit het daarmee? Wij weten eigenlijk heel weinig nog.

De heer Markus, CU: Dank voor de heldere inspraak. Ik heb eigenlijk twee vragen. U noemde een paar keer heel expliciet dat de meerderheid of het overgrote deel van de bewoners achter deze inspraak staan. Die uitspraak triggerde mij, ik neem aan, dat u dat niet voor niets zo benoemt. Dat is vraag 1. En vraag 2 is: welke locaties heeft u aangedragen bij de gemeente? Dat waren mijn vragen.

Mevrouw Flutsch: Dat klopt inderdaad. Ik spreek nu voor het merendeel van de bewoners. Er zijn nu 2 of 3 bewoners die niet achter staan wat wij willen. Daar hebben wij expliciet benoemd: kunnen wij ook apart, dus niet in een groep, maar even apart behandeld worden, want iedereen heeft natuurlijk zijn mening. Wij hebben twee locaties. De eerste was, uit mijn hoofd, aan Bos en Weg, of Weg en Land. En je hebt achter de voetbalvelden bij het bedrijventerrein, waar ook de zoutopslag is van Renewi. Dat is Weg en Land. Daarnaast heb je nog de voetbalvelden, daar achter. Achter de voetbalvelden.

De voorzitter: Ik kijk even of de heer Van de Stadt nu een antwoord kan geven of dat dat niet mogelijk is.

Burgemeester Van de Stadt: Jazeker, dat kan ik. Kort. Laat ik voorop stellen, dat ik de inbreng van mevrouw Flutsch onderschrijf. In hoofdzaak: het kamp heeft dringend een grote opknapbeurt nodig, vernieuwing. Dat is één. Twee: de ligging in combinatie met Renewi, het afvalbrengstation en Comgoed is bepaald niet wenselijk. Drie: het duurt lang. Waarom duurt het lang? Dat is eigenlijk het tweede punt. Doordat het gekoppeld is aan het hele Bosland-dossier, waar wethouder Fortuyn druk mee bezig is, wacht ook het woonwagencentrum op dit moment daar even op. Ik kan u ook zeggen, dat wethouder Fortuyn inmiddels aan het college zijn voorstel gepresenteerd heeft. Dat komt dus binnenkort naar de raad. Als uw raad daar ook in mee kan gaan, kunnen we ook naar de bewoners duidelijkheid geven over wat van plan zijn en kunnen we dus dringend aan de slag. Tot die tijd is het onderhoud inderdaad moeizaam. Ik begrijp dat dat voor de bewoners buitengewoon vervelend is. Het is een beetje als: als u weet dat u de schuur morgen gaat slopen, dan ga je hem vandaag niet schilderen. Maar het moet natuurlijk wel een goede situatie zijn. Recent hebben we met een waterlek te maken gehad en daar grijpen we natuurlijk op in. Dat is even heel kort waar het staat. De communicatie, want ik vind het ook belangrijk in de richting van mevrouw Flutsch, maar ook van uw commissie. Er zijn sinds 14 juli meerdere brieven binnen gekomen. Dat zijn een hoop vragen en ook ingewikkelde vragen. Die vragen afstemming bij ons in huis. Er is in principe een ontvangstbevestiging gestuurd, maar de inhoudelijke beantwoording, ook door de

zomerperiode, komt eraan. Er speelt ook, dat we met meerdere bewoners te maken hebben. Ik heb gisteren nog van bewoners een mail gekregen, daarop heb ik ook keurig een ontvangstbevestiging gestuurd, maar de inhoudelijke beantwoording laat nog op zich wachten. Dat heeft ook te maken met het collegeoverleg van morgen. Maar aan de bewoners zeg ik direct toe: we zijn een heel eind gevorderd, de nieuwe projectleidster zal snel op de vragen ingaan. Als het voorstel van wethouder Fortuyn bij uw commissie goed land, dan kunnen we heel snel aan de slag met de bewoners om ervoor te zorgen dat de huidige situatie weer opgelost wordt en snel ook.

De voorzitter: Mevrouw Flutsch, u heeft gehoord: dit item van u, wat u naar voren gebracht heeft, zal zeker onderdeel gaan uitmaken van een binnenkort te beoordelen adviesaanvraag of wat het ook moge zijn. U zult nog even uw geduld moeten betrachten. Dank voor uw inbreng.

Inspreker 2:

De heer Neeteson: Goedenavond aan allen. Dank voor de mogelijkheid om in te spreken vanavond. Ik spreek namens het comité van inwoners van Bleiswijk en Bergschenhoek, die langs de provinciale weg N209 wonen. Samen met een groot aantal verontruste bewoners is het Comité al sinds 2009 actief bezig om de geluidsoverlast van de provinciale weg onder de aandacht te brengen van de gemeente en mee te helpen zoeken naar oplossingen. De geluidsoverlast is erg hoog, om niet te zeggen bar en boos. Het lawaai gaat de hele dag door en, in iets mindere mate, ook 's avonds en 's nachts. Metingen van DCRM hebben dat bevestigd: meer dan 80 dB aan de gevel is gemeten. In de aangrenzende straten en lanen kun je elkaar nauwelijks verstaan op straat. De N209 is een zeer drukke weg met veel vrachtverkeer. De weg wordt alsmaar drukker, omdat op de bedrijventerreinen Lansinghage en Prisma en op het voormalige veilingterrein distributiecentra uit de grond worden gestampt. De geluidshinder is daarmee alleen maar toegenomen en zal nog verder toenemen. Ook de aansluiting op de A13/16 ter hoogte van de Ankie Verbeek Ohrlaan zal de verkeersdruk op de N209 doen toenemen. De weg is ook onveilig: er gebeuren relatief veel ongelukken. Het comité N209. In de meer dan 10 jaar hebben we als bewonerscomité, gesteund door onze achterban, vele malen overleg gevoerd met de opeenvolgende wethouders, met 4 verschillende wethouders sinds 2009, en met ambtenaren natuurlijk. Ook bewonersbijeenkomsten in het gemeentehuis hebben een goede rol gespeeld. Alles in een constructieve sfeer. Dat wil ik toch wel benadrukken. In e-mails en brieven hebben we onze zienswijze uiteengezet. Dat hebben we nu weer gedaan en onze brief aan B&W met kopie aan u zit vanavond bij uw stukken. De boodschap dat de geluidsoverlast onacceptabel is geworden, is nu wel gemeengoed geworden. Oplossingsrichtingen zijn verkend en ontwerp en plaats van geluidsschermen zijn vele malen met bewoners in het gemeentehuis besproken. Enkele jaren geleden hebben de gemeente Lansingerland en de provincie Zuid-Holland daarom besloten, dat er inderdaad geluidsschermen zullen worden geplaatst langs de N209 ter hoogte van Bergschenhoek en Bleiswijk. Dat is nu gelukkig staand beleid en staat ook expliciet vermeld op de websites. Wat is dan nog het probleem, vraagt u zich wellicht af? Dat is de uitvoering. De daadwerkelijke uitvoering is tot op heden bedroevend. Door de trage en stroperige processen is de geloofwaardigheid van de gemeente en de provincie bij de betrokken bewoners gedaald tot nul. De leden van het comité horen dat van bewoners, we worden er vaak op aangesproken. Daarom willen we dat vanavond onder uw aandacht brengen, met het verzoek actie te ondernemen richting het college en de provincie. Er is al enige actie ondernomen, dat moet ik toegeven, dat wil ik heel kort even noemen. In 2014 is mede op aandringen van het comité geluidsarm asfalt geplaatst, hier op de weg langs Bleiswijk.

Na 6 jaar is het effect door het al maar toenemende vrachtverkeer echter volledig tenietgedaan. Mede op aandringen van ons comité heeft de gemeenteraad in februari 2012 een motie aanvaard over de geluidsoverlast van de N209. Acht jaar geleden dus. Hierin wordt o.a. geconstateerd dat de bewoners langs de N209 de geluidsoverlast meer dan zat zijn. Dat geldt nog steeds, dat zult u begrijpen. Ook staat vermeld dat de raad teleurgesteld is dat de provincie zich weinig flexibel opstelt. Ook dat geldt vandaag de dag nog steeds. De raad draagt het college op de provincie op te roepen eerdere toezeggingen na te komen en om samen met de gemeente en de bewoners te komen tot de juiste oplossing. Het college heeft inderdaad actie ondernomen, maar we leven inmiddels 8,5 jaar verder en van concrete acties om de geluidsoverlast terug te dringen is nog geen sprake. Er is wel een verschil tussen het gedeelte langs Bergschenhoek en langs Bleiswijk en dat wil ik graag toelichten. Voor het gedeelte langs Bergschenhoek lijken de technische problemen rond het ontwerp en de plaatsing van het geluidsscherm nu eindelijk te zijn opgelost. Op de laatste bewonersavond op 5 november vorig jaar in het gemeentehuis werd dit gepresenteerd. Bij het gereedkomen van het definitieve ontwerp is begin dit jaar ook de uitvoering aan de provincie overgedragen. Het ligt dus helemaal bij de provincie. Voor het gedeelte langs Bergschenhoek staat de start van de daadwerkelijke bouw van het geluidsscherm nu gepland voor eind volgend jaar, eind 2021. U zult begrijpen dat dit als een zeer traag en taai verloopend proces en zeer teleurstellend wordt ervaren door de bewoners. In Bleiswijk is het een iets ander verhaal. Er is er nog geen enkel uitzicht op wanneer het toegezegde geluidsscherm zal worden geplaatst. In de laatste bewonersbrief naar Bleiswijk van maart vorig jaar staan de problemen en oplossingsrichting genoemd.

Wij begrijpen dat de omstandigheden hier complex zijn. Het is een smalle weg, er zit een behoorlijke bocht in de weg, het geluidsscherm mag niet te dicht op de weg staan. Dan zet je het scherm een eindje verder, maar daar ligt een sloot, die sloot kan niet zomaar worden gedempt. Je moet oplossingen zoeken samen met de provincie en met het waterschap en dat duurt maar en dat duurt maar. Dat schiet dus niet op. Plaatsing van het geluidsscherm zal daarom in Bleiswijk, naar verwachting, veel later plaatsvinden dan in 2021. Van een vermindering van de overlast is hier dus voorlopig nog geen sprake. De reactie van de bewoners laat zich raden. Voor alle duidelijkheid: hier in Bleiswijk is dus nog lang geen definitief ontwerp beschikbaar en dus is het de gemeente die de regie heeft, met betrokkenheid van de provincie en waterschap. Nog een klein stukje over de verlaging van de maximum snelheid. Eerdere verzoeken van het comité om de snelheid over het gehele traject terug naar 50/60 km/u te brengen is op tot op heden gestuit op dovenmansoren. Naar verluidt wil de provincie er niet aan, vanwege de doorstroming. Maar 50 km/u zal de geluidsoverlast wel sterk verminderen en zal, naar onze mening, ook een positieve invloed kunnen hebben op de doorstroming, zeker wanneer gecombineerd met goed afgestelde stoplichten. Op het stuk staan 6 van die stoplichten, dus er valt wat af te stemmen. Ons verzoek en conclusie. Het bewonerscomité vraagt de commissie en de raad om van het college te eisen dat er voor het einde van het jaar duidelijkheid komt, gedane toezeggingen worden nagekomen en dat zij ook de provincie hierop aanspreekt. Het proces van plaatsing van de geluidsschermen moet worden versneld. Wij als comité blijven graag ons steentje bijdragen. Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Dank u wel voor uw inspraak. Ik heb zelf ook contact gehad met één van de bewoners langs de N209. Ik ken de situatie goed. Het duurt lang. Het duurt en het duurt. Er zijn nu schermen gekomen bij de Kruisweg en bij Bergschenhoek. Ik heb een tweetal vragen aan u. Hoe zit het nu met de communicatie vanuit het college, vanuit de provincie? Kunt u daar misschien nog iets op toelichten? Dat is mij nog niet helemaal duidelijk. U heeft het over een bewonersbrief van 2019. Is dat dan het laatste contact geweest? En een vraag aan u. Ik heb zelf contact met de gedeputeerde van de provincie gehad. Naar ik heb begrepen ligt er een voorlopig ontwerp en zou er eind dit jaar een aannemer gezocht worden en zouden de schermen eindelijk na al die tijd gerealiseerd worden. Bent u hiermee bekend? Ik ben benieuwd. Dank u.

De heer Neeteson: Dank u wel voor de vragen. Ik loop ze even af in omgekeerde volgorde. De laatste vraag. Dat betreft Bergschenhoek. We moeten wel goed onderscheid maken, ik zei het in mijn verhaal ook, tussen wat er langs Bergschenhoek gebeurt en wat er langs Bleiswijk gebeurt. In uw contact met de provincie kreeg u de toezegging dat in Bergschenhoek eind volgend jaar de schermen geplaatst zullen worden. Dat geldt dus voor Bergschenhoek. Dat weten wij. Dat staat in de bewonersbrief aan de mensen in Bergschenhoek. Daar komt nog een keer een bewonersavond voor om dat definitief uit de doeken te doen, heb ik begrepen van de provincie. Dus wij hebben die contacten inderdaad ook. Voor Bleiswijk is dat dus niet het geval. Over Bleiswijk hebben wij zeer regelmatig contact, regelmatig met de wethouder. Ik zei het al in mijn eerste verhaal: ik denk dat we vorig jaar de wethouder voor het laatst gesproken hebben. Ondertussen hebben we regelmatig contact met de behandelende ambtenaar. We zijn op de hoogte van die problemen met het watermanagement, met het verplaatsen van de bomen langs de weg, het geluidsscherm, dat niet te dicht bij de weg mag staan. Als dat soort dingen zijn bekend, maar er gebeurt dus heel weinig. Er gebeurt praktisch niets. Het proces gaat maar door en is erg stroperig. Daar willen we dus graag aandacht voor vragen. Nogmaals, het zijn gedane toezeggingen en daar willen we graag de gemeente aan houden. Niet alleen ik, maar vooral de bewoners, die me daar niet dagelijks maar toch regelmatig, op aanspreken. Het gaat ook om vertrouwen in het totale bestuur. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Dank u wel, meneer Neeteson, voor uw uitvoerige uiteenzetting m.b.t. het proces van de laatste 10 jaar. Ik begrijp uit uw tekst en uit uw woorden, dat u zich vooral zorgen maakt over de locatie Bleiswijk. Daar wacht u al heel lang op realisatie van de geluidsschermen. Ik moet zeggen, dat ik u bewonder, uw vasthoudendheid en uw doorzettingsvermogen, samen met het bewonerscomité, om al zo lang bezig te zijn met het gerealiseerd krijgen van de geluidsschermen. Tien jaar hier achteraan duwen en trekken gaat niet vanzelf. U vraagt aan de commissie ruimte en aan de raad om van het college te eisen dat er voor het eind van het jaar meer duidelijkheid komt en dat het college de provincie aanspreekt op haar verplichtingen en verantwoordelijkheid. Wat wij als CDA fractie zouden kunnen doen is een verzoek indienen om het als een bespreekpunt op de agenda van de commissie te krijgen. Als dat niet lukt, zouden we technische vragen kunnen stellen aan de verantwoordelijk wethouder. Ik heb nog 2 vragen voor u, meneer Neeteson. U stelt dat de snelheid, wanneer dit terug gebracht wordt tot 50 of 60 km/u, een positief effect zou hebben op de doorstroming op de N209. Mijn vraag is: waar baseert u dit op? De provincie heeft dit voorstel niet overgenomen. Nog een tweede vraag. U geeft aan in uw spreektekst, dat de gedane toezeggingen door de provincie niet worden nagekomen. Welke toezeggingen bedoelt u dan precies? Dit waren mijn vragen.

De heer Neeteson: De snelheid 60 km/u. Wij hebben geen uitgebreid onderzoek gedaan naar argumenten voor die 50 of 60 km/u. Ik denk dat er wel dingen rond die snelheid belangrijk zijn. Dat is ten eerste geluidsoverlast. De geluidsoverlast is een stuk minder bij 50 km/u, dat is belangrijk. Doorstroming is een punt. Dat staat niet helemaal op zichzelf. Dat moet je zien in samenhang met die stoplichten, die ik ook noemde. De N209 heeft nu al 6 stoplichten vanaf de A12 tot voorbij Bergschenhoek. Wat je ziet, is dat het zware vrachtverkeer moet afremmen en optrekken. Men denkt even snelheid te kunnen maken langs Bergschenhoek en langs Bleiswijk tot de volgende stoplichten. Men remt dan weer af. Kortom: zeer grote geluidsoverlast. Ons idee: als je daar een afstemming maakt tussen die 6 stoplichten op rij, tezamen met een verlaging van de snelheid tot 50 of 60 km/u, dan zal dat de doorstroming weldegelijk ten goede kunnen komen. Er zijn voorbeelden van provinciale wegen, waar de snelheid terug gebracht is langs woonkernen, waar dit dubbele argument speelt van geluidsoverlast, doorstroming en verkeersveiligheid. Vraag me niet waar dat precies is, want dat heb ik nu niet paraat. O.a. in Wassenaar, de N44 voordat het overgaat in de A44. Dat is een berucht stuk, daar is de snelheid weldegelijk teruggebracht en daar is de doorstroming toch behoorlijk goed, zo niet optimaal. Uw tweede vraag: dat is de toezegging dat er vrij snel een geluidsscherm geplaatst zal worden. Dat is de toezegging geweest. Die staat op de website. Dat heeft de gedeputeerde meneer Vermeulen mij ook bevestigd. Dat heeft ook de wethouder bevestigd. Dat er over gesproken zal worden in samenhang met die twee, die toezegging wordt gestand gedaan. We hebben goed overleg, dat wil ik ook benadrukken, en we willen dat graag voort zetten. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Dank voor uw inspraak, meneer Neeteson. Het is duidelijk, dit sleept al lang, al veel te lang. Dank voor uw geduld. Gelukkig dat er in Bergschenhoek daadwerkelijk gestart gaat worden met de uitvoering. Als ik u goed beluister: een dossier kan complex zijn en we hebben wel meer complexe dossiers en die gaan toch echt wel sneller dan 11 jaar. De vraag is: is het nu de gemeente, de provincie of het waterschap, die nu eerst moet bewegen? Ik krijg het idee, dat partijen op elkaar zitten te wachten. We zijn hier al zo lang mee bezig, er zouden toch al oplossingen bedacht zijn, ook voor die sloot. Op wie zitten we te wachten? Bij wie ligt het initiatief? Is dat de gemeente Lansingerland? Of is dat het waterschap? Of is dat de provincie? Dat zou ik graag horen. Overigens ben ik het zeer eens met de heer Van Harn om hier gewoon een bespreekpunt van te maken in de commissie of anders bij de actualiteiten, zodat de verantwoordelijk wethouder hierop in kan gaan, want ik denk dat het nu wel tijd wordt, dat er antwoorden komen op de vraag waarom dit niet loopt. Dank u wel.

De heer Neeteson: Dank u wel, meneer Muis. Ook daar ligt weer het verschil tussen Bergschenhoek en Bleiswijk. In Bergschenhoek is de uitvoering overgedragen aan de provincie. Dat meldt de provincie ook zelf. Dat heb ik ook begrepen van de gemeente. De bewoners in Bergschenhoek krijgen nu rondzendbrieven, informatiebrieven, rechtstreeks van de provincie. Dus daar ligt de regie bij de provincie. In Bleiswijk ligt dat het niet. Op het moment, dat er een definitief ontwerp is voor het scherm, dan wordt de uitvoering overgedragen aan de provincie. Dat is nog lang niet het geval. Het is dus de gemeente, die voor het gedeelte langs Bleiswijk de regie voert van het proces. Die willen we hier ook graag op aanspreken. Dat doet de gemeente natuurlijk niet alleen, daarbij is de provincie ook betrokken. De provincie moet instemmen met de vorm van het geluidsscherm, of dat geluidsscherm niet te dicht op de provinciale weg komt, daar zijn eisen voor. Kortom, daar heeft de provincie een stem in het geheel. Het waterschap of het hoogheemraadschap heeft hier ook een stem, want het gaat om die sloot, die daar ligt en die moet verplaatst worden, gedempt worden. Daar moet een andere oplossing voor gevonden worden, om dat water op een andere manier af te voeren. Daar zijn, zo begrijp ik van het hoogheemraadschap, oplossingen voor aangedragen, maar er moeten dus knopen doorgemaakt worden. Daar moeten besluiten genomen worden van: zo gaan we het doen. En dat blijkt een zeer taai en traag proces te zijn. Daar mag je de regievoerder op aanspreken, denk ik. In dit geval de gemeente. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Mijn vragen, die ik had, zijn beantwoord. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Het verbaast me enigszins, in die zin, vanuit onze kant, omdat de wethouder in mijn beleving begin dit jaar ons nog een keer heeft bijgepraat rondom de situatie m.b.t. de geluidsschermen. Ik had er toen n.a.v. zijn woorden redelijk veel vertrouwen in, maar misschien staat u mij toe om te vragen of de wethouder Fortuyn wellicht toch een kleine toelichting kan geven van zijn kant in het kader van hoor en wederhoor, om het maar even zo te zeggen.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik was ook op zoek naar opheldering. Waar ligt de bal bij de provincie en waar ligt die bij de gemeente? Dat heeft de heer Neeteson in grote lijnen wel uitgelegd. Ook ik sluit me aan bij de andere fracties, dat het goed is om dit weer een keer te bespreken. Eind vorig jaar is het aan de orde geweest, toen heeft de wethouder een goede update gedaan. Toen heeft mijn fractie aan de andere raadsleden voorgelegd: zou het een optie zijn om naar 50 of 60 km/u te gaan? Daar is toen met de

wethouder een goede discussie over geweest. Ik denk dat we dat gesprek bij zo'n besprekstuk aan zouden kunnen gaan. Verder heb ik geen vragen. Bedankt voor de inspraak.

De heer Meester, L3B: Ik sluit me aan bij het precedent, dat al bij de vorige inspreker speelde. Ik zou willen voorstellen, dat het college ingaat op de inspraak en de vragen die gesteld zijn. En dat met name: hoe kan het nou versneld worden, zodat het niet nog weer vele jaren gaat duren? Dank u wel.

Wethouder Fortuyn: (...)

De voorzitter: U bent niet te verstaan. Hoe gaan we dit oplossen? Kunt u de commissiegriffier bellen? De heer Blonk: De vorige keer kon de wethouder overgaan op het gebruik van een iPad. De voorzitter: Wethouder, probeer het met de iPad.

Wethouder Fortuyn: (...)

De voorzitter: U kunt ook de camera uitzetten.

Wethouder Fortuyn: (...)

De voorzitter: Misschien even bellen met de commissiegriffier.

De heer Markus, CU: Mag ik een voorstel doen? Meerdere partijen hebben gezegd, dat het een besprekspunt moet worden. Misschien kan het college bij het besprekspunt in de volgende vergadering antwoord geven. Anders zitten we nog heel lang te wachten. De voorzitter: Ik was niet van plan dit heel lang te laten duren. Bij een vorige sessie konden we de wethouder wel horen, dus het verbaast me dat het nu niet lukt. Er wordt nog één keer naar de wethouder gebeld.

Wethouder Fortuyn: (...)

De voorzitter: Ja, ik hoor iets, maar nu is het de vraag of u antwoord kunt geven op de vragen die naar voren zijn gebracht.

Wethouder Fortuyn: Ben ik te verstaan? Dan ga ik duidelijk praten. Mijn laptop heb ik uit het raam gegooid, die haal ik niet meer op. Ik wil even reageren op de inspreker, meneer Neeteson. Ik waardeer het zeer, dat de heer Neeteson ook het constructieve overleg met de gemeente, maar ook met de provincie, waardeert. Maar ik onderken ook het feit, dat dit zo langzamerhand een situatie is, waarvan je denkt: jongens, hoe lang gaat dit nog duren? We praten over 2009 en in feite over 2014/15, tijdens onze crisisperiode, dat wij gemeentelijk financieel dreigden een artikel 12 gemeente te belanden. Wij kregen toen plots € 5mln van het bureau geluidsanering om maatregelen langs de N209 te treffen. Dat was natuurlijk heel erg mooi. Daarmee werd ook geluidsoverlast als zodanig onderkend. Het is belangrijk om dat met elkaar vast te stellen. Dus geluidsoverlast N209 is niet ontkend, maar er is onderkenning gekomen. Wij zijn toen voortvarend aan de slag gegaan. Ik heb ook zeer veel begrip voor het feit, dat de heer Neeteson nu ook inspreekt, want het duurt inderdaad al vanaf 2009, 2014 en we zijn pakweg 6 jaar verder op weg naar 2020. Ik ben in mijn tweede termijn bezig en het is nog steeds niet geregeld. Weliswaar, Kruisweg heb ik kunnen organiseren. Dat is gelukkig opgeleverd. De stand van zaken Bergschenhoek heeft de heer Neeteson aangegeven. Het geluidsscherm Bergschenhoek wordt nu uitgewerkt in het definitief ontwerp. En naar verwachting zal dit jaar de uitvoeringsovereenkomst door de gemeente en provincie ondertekend worden. De huidige planning hebben we ook gecommuniceerd, dat is de bouw van het geluidsscherm in 2021. Daarmee hebben we Kruisweg en Bergschenhoek ingevuld. Rest de stand van zaken Bleiswijk. De heer Neeteson geeft het ook al aan: dat is geen eenvoudige opgave. Het is zeer complex en het heeft betrekking op heel veel partijen. Hier speelt uiteraard ook het ontwerp, maar we hebben ook te maken met de provincie, de gemeente, maar ook met het hoogheemraadschap. De beperkte sloot is eigenlijk een heel belangrijke watergang voor het achterliggende gebied, met name de zeeheldenbuurt en trek het maar door naar de doorgang, de Hoefweg. Het is een zeer belangrijke waterontsluiting om daar droge voeten te houden. Er moet op een gegeven moment een bypass gerealiseerd worden. Dus de waterhuishouding is op dit moment nog de uitdaging. We zijn weliswaar met de partijen, denk aan de provincie, denk ook aan het hoogheemraadschap, denk ook aan de gemeente, er in het ontwerp er wel uit, maar dat betekent wel een paar zaken, die we met elkaar goed voor ogen moeten houden. Enerzijds: de kromming van de bocht, daar waar het scherm komt te staan, die zal een stukje van dat parkje af gaan nemen. Tegelijkertijd zullen wij met buizen de waterleiding moeten doorleggen onder de N209 door. We zullen een brede watergang naar de hoofdwatgang moeten trekken, die verderop aan de westkant van de N209 ligt. De noordwest kant. Dat betekent ook, dat we door een stukje privaat terrein moeten. Die

gesprekken lopen nu. We hopen, dat die private partij medewerking wil verlenen om eindelijk ook een stukje van zijn land ter beschikking te stellen om de watergang groot genoeg te maken om de waterafvoer van het gebied rond de zeeheldenbuurt te kunnen afvoeren. Wij zien dit op dit moment als laatste mogelijkheid, anders weten we het eigenlijk ook niet meer, die wij op dit moment voortvarend oppakken. We proberen dit dit jaar helder te hebben, de technische oplossing en uitvoering hebben wij wel voor ogen, maar we hebben wel de andere partijen nodig om dit te concretiseren. Dat is wat op dit moment de status is bij Bleiswijk. Wij hopen dat alle partijen daar inzet op plegen en dat de private partij bereid is om een stukje van zijn grond beschikbaar te stellen voor de watergang. En dat we dan het voorlopig ontwerp in het definitief ontwerp kunnen gieten en dan over kunnen dragen aan de provincie. Daar heeft meneer Neeteson wel gelijk, dat is niet volgend jaar voor het plaatsen van het scherm, maar dan hebben we wel perspectief, dat het wellicht in 2022 kan. Dat is even rondom Bleiswijk. Ten aanzien van de veiligheid N209 en de drukte. De provincie verleent op geen enkele wijze, ondanks diverse overleggen en aandringen van zowel de bewonersvereniging als vanuit de gemeente, potentieel te kijken om de snelheid naar beneden te brengen. Daar wil men niet aan meewerken. Dat heeft alles te maken met het karakter van een provinciale weg. Het lijkt bijna een principekwestie, waar men aan vast wil houden. Het komt daar niet doorheen. Waar het om veiligheid gaat. Het wordt ook bekeken straks in aansluiting op de A16. Er zijn ook andere maatregelen, denk hierbij aan de broodjes die in de middenberm gelegd zijn. Wij zijn ook als MRDH nadrukkelijk bezig met getrapt transport. Dat betekent dat wij in series, getrapt, vrachtwagens laten rijden, wat invloed heeft op de stoplichten. Daar zijn we volop mee bezig, niet alleen voor de N209, maar ook voor andere gebieden, om dit tot uitvoering te brengen. Dat het lang duurt, ja, dat ga ik niet ontkennen. Dat het ook mij frustrereert ga ik ook niet ontkennen. Dat ik er als oud-ondernemer er knettergek van dreig te worden, ga ik ook niet ontkennen. Maar we hebben wel te maken met een complexe variant. We hopen op deze wijze op korte termijn deze zaak te kunnen realiseren. Als de raad het wil bespreken, vind ik dat uiteraard prima, maar het is zoals het is en wat ik eraan toe te voegen heb. Dank, meneer Neeteson, voor uw inspraak.

De voorzitter: Dank. Ik kijk even naar de heer Neeteson. U heeft het e.e.a. gehoord, zowel van de commissieleden als van de wethouder. Het is nu aan de raad of aan de commissieleden om hiermee verder te gaan. Dat zal u zeker wel gaan horen. Ik wil dit punt hierbij beëindigen, dank voor uw inbreng.

3. Vaststelling verslagen vorige vergaderingen d.d. 6 juli 2020 en 7 juli 2020

De voorzitter: Er zijn twee verslagen. Hierop zijn geen op- of aanmerkingen binnen gekomen, dus bij deze zijn ze vastgesteld.

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Ik dacht begrepen te hebben, dat de heer Jumelet een vraag heeft. Kunt u kort aangeven waar uw vraag over gaat?

Inventarisatie rondvraag:

De heer Jumelet: Ik heb een rondvraag ingediend rondom het anti-speculatiebeding.

5. Bespreekpunten:

5.a Toetsingskader en communicatiekader huisvesting flexwerkers

De voorzitter: Ik kan me herinneren, dat we eind vorig jaar in gezamenlijkheid ergens een bezoek gebracht hebben t.a.v. huisvesting flexwerkers. Er zijn wat toezeggingen gedaan. We hebben nu de brief gekregen, een beleidsnotitie. Het e.e.a. ligt nu voor ter bespreking.

De heer Van der Stad, D66: D66 is blij, dat er bij de werving van arbeidsmigranten meer aandacht is voor het aanbod van huisvesting. Het uitgewerkte toetsings- en communicatiekader huisvesting flexwerkers ligt nu voor ter bespreking. Wat D66 betreft, lijkt alles in kaart gebracht en goed doordacht te zijn, ook conform eerdere discussie tijdens de beeldvorming en in de commissie. Zaken zijn netjes verwoord en er is op zich weinig op aan te merken. Draagvlak kan bij D66 dan ook gevonden worden. Rondom het communicatiekader hebben wij echter wel een vraag en een punt van aandacht. Geschreven wordt: communicatie biedt geen garantie op 100% draagvlak, maar kan wel bijdragen aan meer wederzijds begrip. Door met elkaar de dialoog aan te gaan, kan er gezamenlijk naar gedragen oplossingen worden gezocht. D66 vraagt zich af hoe zich dit verhoudt tot de participatieladder en of in de praktijk ook iets wordt gedaan met informatie die opgehaald wordt uit de omgeving. Of is het uitgangspunt om bij een reeds voldragen plan enkel meer begrip te creëren? Daarnaast val communicatie tijdens het gehele proces onder de verantwoordelijkheid van initiatiefnemer. Wat D66 betreft is dat gezien de omgevingswet een goede gedachte. Zoveel mogelijk overlaten aan initiatiefnemer is wat ons betreft dan ook prima. Echter, we zijn benieuwd of de gemeente ook heeft nagedacht over scenario's, waar zij wel het initiatief neemt. Wij kunnen ons indenken dat communicatie bij sommige initiatiefnemers niet de

core business betreft en dat een ervaren gemeente dat wellicht soms beter kan doen. Als er maatschappelijke behoefte is voor een ontwikkeling, laat het dan niet op zijn beloop, maar neem zelf het initiatief om ontwikkeling te bespoedigen. Wij vernemen graag of dit kan worden opgenomen bij de uitwerking en dragen de kaders verder volledig. Dank u wel.

De heer Van As, VVD: Het toetsingskader en communicatiekader, wat voor ligt. Als we als Lansingerland concurrerend willen zijn met onze glastuinbouw en logistiek, dan moeten we ook de huisvesting goed regelen. Daar is al een aantal keer uitgebreid over gesproken vorig jaar. Het beleid is vastgesteld. Nu liggen hier het toetsingskader en communicatiekader. Er zijn al wat initiatiefnemers, die staan te popelen om aan de slag te gaan. Nu is daar het moment voor. Het is tijd voor actie. We vinden het fijn, dat de commissie wordt meegenomen en daarbij hebben we ook wel begrip voor de wat langere doorlooptijd, want we vinden het ook belangrijk dat het zorgvuldig gebeurt. We bevinden ons natuurlijk in heel bijzondere omstandigheden, waardoor de focus misschien even iets op andere dingen heeft gelegen. Desalniettemin vinden we het belangrijk, dat we hier wel mee doorgaan en dat het college met dit toetsings- en communicatiekader aan de slag kan naar initiatiefnemers toe, zodat e.e.a. gerealiseerd kan en gaat worden. We zien een algemene lijn en dat is eigenlijk ook iets wat ik aan de andere fracties wil voorleggen, om daar ook een reactie op te geven. Er staan best wel wat punten in en die zijn duidelijk afgekaderd. In noem bijvoorbeeld: buiten de kernen, maar bij voorkeur in de nabijheid van de bebouwde kom. Beperkt zoiets nu niet de mogelijkheden al behoorlijk? Een ander voorbeeld: betrokken uitzendbureaus of bedrijven die de exploitatie voor hun rekening nemen, moeten zijn aangesloten bij en dan staat er een reeks organisaties. Is een SNF keurmerk niet voldoende? Zou dat niet voldoende moeten zijn? Een campusachtige uitstraling. Ik denk dat dat een heel beeldend iets is. Maar maximaal 35% bebouwd. Is dat dan inclusief parkeerplekken? Of exclusief? Zetten we hier niet meteen al een rem op initiatieven op voorhand, zonder dat we ze gezien hebben en je het totaal bekijkt? Wat verder nog opvalt is de verschijningsvorm. Nieuwbouw heeft een zekere kwaliteit wordt er genoemd. Dan wordt het voorbeeld genoemd: unitachtig of woonwagenachtige uitstraling is niet toegestaan. Dat zijn subjectievere criteria, waarbij we vanuit de VVD wat moeite hebben met de terminologie woonwagenachtige. Daar gaat iets vanuit alsof dat niet goed is. Misschien is het een idee of dat iets objectiever gemaakt kan worden. Tegelijk even in het hele document kijken: hebben we de juiste punten en zetten we niet teveel de rem op dingen? Zetten we het niet te strak in? Daarop zouden we graag een reactie willen van de andere fracties en ook van de wethouder. Het laatste punt van de VVD is het puntje handhaving. Er ligt een mooi kader met een paar foto's, die best beeldend zijn. Als dat gerealiseerd wordt: hartstikke mooi. Wat nu als straks alles gerealiseerd wordt en het past binnen het toetsingskader dat voor ligt, het staat er, maar in de praktijk blijkt dat dingen aangepast worden. Hoe gaan we daar dan als gemeente mee om? Is er al nagedacht over de handhaving hierover? Om erop toe te zien, dat de afspraken, die gemaakt worden ook daadwerkelijk gerealiseerd worden? Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Laat ik beginnen met het maken van een compliment aan de ambtelijke staf, voor de kaders, zoals ze tot nu toe zijn uitgewerkt en opgesteld. Het is de uitwerking van diverse beeldvormende avonden, die zijn georganiseerd, en van bespreekpunten, die we met elkaar over dit onderwerp arbeidsmigrantenhuisvesting hebben gehad. Veel wat er in de discussies naar voren is gebracht, lees ik terug in de voorliggende kaders. Het is ook positief dat er input is gevraagd en gegeven door diverse marktpartijen, zoals de glastuinbouw en de uitzendbranche. Dit zijn namelijk de sectoren naast o.a. logistiek, die met veel flexwerkers te maken hebben. We lezen dat er gestuurd wordt op kwantiteit, minimaal 30 bedden en maximaal 300 bedden. Er wordt gestuurd op kwaliteit, daar ben ik heel blij mee, dat we in Lansingerland proberen kwalitatief hoge huisvesting voor flexwerkers en arbeidsmigranten te realiseren. Dat is tevens de reactie op de vragen van de VVD. Ik ga voor kwaliteit. De verschijningsvorm hoort er ook bij. Laat het vooral geen unitachtige uitstraling zijn of een woonachtige uitstraling, maar laten we met zijn allen proberen om er iets moois van te maken, we zijn tenslotte Lansingerland. Ik zou een pleidooi willen doen voor de parkeerplaatsen die genoemd worden. 0,33 parkeerplaats per flexwerker. Ik zou willen vragen of dat omgezet zou kunnen worden in een klimaatadaptieve parkeerplaats. Wat het communicatiekader betreft, geldt hetzelfde compliment. Veel van wat ik daarin lees hebben we besproken in de beeldvormende avonden. Ter afsluiting. De gemeente stelt een accounthouder beschikbaar voor vergunningsaanvragen en initiatieven t.a.v. grootschalige huisvesting van flexwerkers. De vraag die ik hierbij heb is: wat moeten we nu verstaan onder grootschaligheid? Dit was het, dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Wat gaat de tijd toch snel. Je staat er niet altijd bij stil, maar als je dan deze brief krijgt en je ziet dat we in oktober 2019 de beleidsnota huisvesting arbeidsmigranten hebben vastgesteld en daar kwamen twee actiepunten naar voren en die hebben we nu vanavond aan de orde, dan denk ik: wat gaat de tijd toch snel. Of zijn wij wat traag? Maar de heer Van As brak daar toch even een lans en zei: we hebben in de tussentijd nog iets anders aan de hand gehad, wat ook veel aandacht trok. Daar heeft hij helemaal gelijk in. Maar ik hoop, dat er nu wat meer snelheid in het verhaal komt, want er

is alweer een seizoen in de tuinbouw voorbij en wij hebben hier een concept voor ons liggen omtrent de toetsings- en communicatiekaders huisvesting flexwerkers en arbeidsmigranten. Toen ik begon met het lezen van de brief die aan de raad gericht was, dacht ik: het ziet er goed uit. Er is gestuurd op kwantiteit, maar ook zeker op kwaliteit, er moeten keurmerken zijn, er moet een acceptabele uiterlijke verschijningsvorm zijn, er moet een exploitatievergunning komen en dat alles moet bijdrage aan bonafide huisvesting voor arbeidsmigranten. Op zich niks mis mee, helemaal prima. Maar toen kwam er wel een puntje naar boven waarbij ik dacht: hé. Want ik las bij de paragraaf beleid van de provincie, ik citeer: daar lopen we op vooruit en we weten niet zeker of dit helemaal strookt met het beleid van de provincie. En toen dacht ik: hé. Mijn eerste vraag: kan de provincie ons hier nog een stok tussen de spaken steken? Of kunnen we straks als het zover is onze eigen uitgezette beleid volgen? Daarna heb ik het communicatiekader gelezen en daar kan ik me prima in vinden. We leggen voor een groot deel de verantwoording bij de initiatiefnemers. We ondersteunen hen wel en geven richtlijnen mee betreffende de communicatie. Dat is prima. Als we dan bij het toetsingskader komen, heb ik nog wel een paar vragen in de algemene sfeer. Bouwkundig neem ik aan, dat het allemaal juridisch en wettelijk gezekerd is. De heer Van As sprak over een aantal dingen. Hij zei: is het niet te strak geregeld? Die had ik eigenlijk niet opgeschreven, maar daar wil ik hem wel in steunen, want dat vond ik ook. Het mag niet te dicht bij de kernen liggen, maar wel bij de bebouwde kom. Ook niet in het recreatieschap. Er moet natuurlijk wel ergens een plekje over blijven, wat we dan kunnen gebruiken. Verder zag ik in het begrippenkader de flexwerker. Daarachter staat (EU) burger. Ik dacht: de flexwerker, die hoeft dus niet expliciet uit de EU te komen. Of is dat zo niet bedoeld? Daar zou ik graag antwoord op willen hebben. Dan staat er verderop: de flexwerker, die zich op basis van economische motieven tijdelijk in Lansingerland vestigt om werk te verrichten. Dan vraag ik mij af: is het hier niet van belang, dat hier ook bij staat dat hij of zij dat werk ook in Lansingerland gaat verrichten? Of gaan we ook bouwen voor arbeidsmigranten voor gemeenten om ons heen? Daar wil ik graag wat van weten. Dan het puntje logies. Daar staat: het gedurende en relatief kort tijdsbestek betrekken van verblijf aan personen, die hun hoofdverblijf elders hebben. Wat wordt er bedoeld met een kort tijdsbestek? Want arbeidsmigranten verblijven over het algemeen meerdere jaren hier. Wat bedoelt men hier met een hoofdverblijf? Hebben ze nog ergens anders een woning? Dat zou ik graag willen weten. Verder onder punt 7 komt er nog een beheerplan ter sprake en wordt er gesproken over cameratoezicht. Ik snap het wel, maar hoe ziet u dit in het kader van de wet op de privacy? Eigenlijk, wat de heer Van As een beetje te strak vond, vond ik bepaalde andere delen wat te slapjes. Je geeft mensen de ruimte en dan nemen ze die ook. Ik zou dat graag wat strakker gekaderd zien. Verder kon ik als oud-brandweerman expliciet niets vinden over brandveiligheid, maar dat valt natuurlijk voor een groot gedeelte onder het reguliere bouwbesluit. Ik neem aan, dat hier wat andere regels gelden en wat strakker. Als het anders is, hoor ik dat graag van de wethouder. Hierbij wil ik het verder laten.

Mevrouw Gabin, GL: Wij zijn tot nu toe goed op de hoogte gehouden over de huisvesting van arbeidsmigranten. Daarvoor onze complimenten vanuit GL. Wat betreft het toetsingskader is het een positieve beweging om met de branche via een bijzonder traject tot een exploitatievergunning te verplichten. Niet vanuit de huisvestingsverordening, maar vanuit de APV. Er wordt nu eenmaal ernstig misbruik gemaakt van de kwetsbare positie van arbeidsmigranten. Wellicht kan er een sluitingsartikel ondermijning worden toegevoegd aan de APV met als doel het tegengaan en aanpakken van ondermijning en het faciliteren daarvan. Voor de arbeidsmigranten van een locatie wordt door de huisvester een sociale kaart gemaakt van de voorzieningen, zoals de huisartsen in de buurt. Meerdere huisartsenpraktijken in de gemeente hebben een capaciteitstekort. Noodgedwongen moeten ze nieuwe inwoners van Lansingerland weigeren. Waar kunnen de arbeidsmigranten dan terecht wanneer zij hoogstwaarschijnlijk geweigerd worden? Wij verwachten dat dit nog een probleem kan opleveren. Dan het gedeelte communicatie. Wij zijn gerustgesteld, dat het college het belang van goede communicatie met de omgeving inziet. De wettelijke inspraakprocedures spreken voor zich. Aan de hand van de richtlijnen verwachten wij dat de gemeente voldoende toezicht houdt op de communicatieverantwoordelijkheden van de initiatiefnemer. Tot slot wordt er aangegeven, dat de provincie haar huisvestingsbeleid voor arbeidsmigranten heroverweegt en dat gemeenten een meer ondersteunende rol zouden gaan aannemen. Het lijkt ons verstandig om hierop te gaan anticiperen door in het beleid ruimte open te laten voor een eventuele toekomstige overgang. Voor de rest is een aantal punten al benoemd, dus tot zover onze bijdrage.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ook mijn fractie is blij, dat nu het toetsingskader er ligt. We hebben de beleidsnota natuurlijk al in oktober vastgesteld, maar in een korte tijd is er een goed kader neergelegd, waarin wij ook eerdere discussiepunten herkennen, dus dat is fijn. Lansingerland is natuurlijk een heel grote tuinbouwgemeente. We hebben ook een aantal grote logistieke bedrijven, die we graag tegemoet willen komen, om hier voldoende flexwerkers dicht bij hun bedrijven te laten wonen. Dat moet wel gebeuren op een manier, die echt qua arbeid en huisvestingsomstandigheden goed is. Daar zijn alle fracties het wel over eens. Het kader geeft daar heel goede handvatten aan, dus dat is heel goed. Er is

een goede stap gezet. Een aantal dingen wil ik noemen, die wij positief vinden aan het gestelde kader. Er zijn waarborgen voor bonafide huisvesting en arbeidsvoorwaarden. Veiligheid wordt een aantal keer genoemd. Ook de eis dat het uitzendbureau of het bedrijf dat de exploitatie voor zijn rekening neemt een keurmerk heeft: dit is een betrouwbare partij, die ook zijn verantwoordelijkheid neemt voor het welzijn van de werknemers. Dat is goed. Een aantal punten over de ruimtelijke inpassing en verschijningsvorm. Dat vinden we goed. Bijvoorbeeld, dat het redelijk dicht in de buurt van de weg ligt, niet helemaal weggestopt. Over wat nou wel of niet zou mogen qua verschijningsvorm, ik denk dat daar de meningen over kunnen verschillen. Er zijn voorbeelden in de foto's, die zijn wel aansprekend en daar kunnen we ons wel in vinden, maar het moet niet te rigide worden, de voorschriften. Dat zijn eigenlijk de positieve punten. Een aantal zorgen hebben we nog wel en ook nog vragen. Wat wij toch belangrijk vinden als fractie, is dat ook de sociale inbedding en de zorgplicht die de gemeente eigenlijk heeft voor mensen die daar wonen, dat dat goed wordt afgedicht. Wat we wel zien, en daar zijn we blij mee, is dat als mensen langer dan 4 maanden hier werken, dat ze zich moeten inschrijven in het BRP. Dan houdt de gemeente wel zicht op wie er is, maar hoe gaan we ook sociaal zorg dragen voor de arbeidsmigranten? Mevrouw Gabin noemde de huisarts, dat dat goed op orde moet zijn, dat die beschikbaar zijn. Er wordt een sociale kaart genoemd in het voorstel, maar dan ben je er nog niet. Hoe goed zorgt die werkgever, of degene die die huisvesting biedt op het terrein, hoe goed zorgt die nou voor de arbeidsmigranten. Ik weet niet of je dat als een kader kunt meegeven. Het gaat nu vaak over het voorkomen van calamiteiten, het voorkomen van overlast of reageren bij calamiteiten, bedoel ik eigenlijk, maar hoe zorg je dat er toch ook een soort sociale cohesie komt? Ik heb er nu niet direct een voorstel voor, maar ik wil wel aan de wethouder vragen en ook aan de andere fracties: hoe kijken jullie daarnaar, dat dat beter wordt vast gelegd? De relatief lage parkeernorm viel ons op. Er staat nu 0,33. Wat zou dat betekenen? 1 op de 3 mensen, die daar wonen, kan een auto hebben. Ik weet niet of dat realistisch is. Het zijn vaak ook geen echte fietsers. De afstanden zijn groot, die ze moeten afleggen naar bijvoorbeeld de kernen toe, dus ik vind dat toch een beetje beperkt. De vraag over het huisvestingsbeleid van de provincie Zuid-Holland is al gesteld. Het is nog niet klaar, maar ze hebben misschien al een tipje van de sluier opgelicht en kunnen we daar nu al rekening mee houden. Verder heb ik een vraag over de tijdelijkheid. Er staat nu: het moet voor 10 jaar zijn of maximaal 15 jaar. Ik kan dat toch niet helemaal plaatsen, want arbeidsmigratie is een blijvend verschijnsel, het is geen tijdelijke ontwikkeling, we zullen altijd gebruik blijven maken van arbeidsmigranten. Wat gebeurt er dan bijvoorbeeld na 10 jaar? Moet het dan helemaal tegen de vlakke gaan? Of kan er dan toch per jaar of per zoveel jaar een verlenging worden aangevraagd? Ik vind dat perspectief net te kort, ook voor de bedrijven die daarin investeren. Tot slot heb ik nog een punt. Als er nieuwbouw wordt gedaan, dan moeten het minimaal 30 wooneenheden zijn. Ook daarbij denk ik: wat nou als het er 20 zijn, omdat er geen behoefte is aan 30 of meer? Ik snap dat je een ondergrens moet stellen, maar ik vond 30 ook best wel weer veel. Dat zijn voor nu de punten bij dit toetsingskader. Bij het communicatieplan hadden wij geen opmerkingen. Dank u wel.

De heer Markus, CU: Even over het toetsingskader huisvesting. De VVD trapte af in haar bijdrage dat het vooral belangrijk was voor onze economische positie in Lansingerland om snel aan de slag te gaan met huisvesting. Wij kiezen toch een iets andere insteek. Wij zien dit kader juist om te borgen, dat huisvesting op een humane, goede manier geregeld wordt voor flexwerkers. Helaas ook in de coronatijd hebben we toch berichten gezien en gelezen, dat dat ook in ons land bij lange na niet altijd goed en humaan geregeld is. Wat dat betreft, zijn we blij dat er nu een toetsingskader ligt wat daaraan gehoor geeft. Wat ons betreft, moet het dus goed en humaan zijn. Er zijn verschillende punten rondom het sociale aspect aangedragen door PvdA en GL. Daar sluiten we ons graag bij aan. Nog wel een paar puntjes. Wat ons zorgen baart, is dat bij het toetsingskader allerlei partijen zijn gesproken, maar de mensen om wie het gaat weer niet. Dat vind ik dan weer raar. Ik snap dat dat lastig te organiseren is, maar er zijn genoeg vakbonden die daar wat van willen zeggen. Volgens mij is er een landelijke werkgroep opgericht o.l.v. een SP'er, maar ik kan even niet op zijn naam komen. Volgens mij is daar genoeg over te zeggen. De VVD stelde de vraag: is het allemaal niet te rigide? Is het nog wel mogelijk om überhaupt te bouwen? Wat betreft keurmerken denken wij dat absoluut niet. Ik denk juist dat die keurmerken moeten borgen dat we te maken hebben met goede, betrouwbare uitzendbureaus en huisvesters. Ook daar hebben we helaas in Nederland gezien, dat het niet altijd het geval is. Wat betreft de voorschriften, waar het geplaatst mag worden, ja, daar heb ik in alle oprechtheid te weinig zicht op. Mocht blijken, dat deze regels ertoe leiden, dat we nergens meer huisvesting kwijt kunnen, omdat er geen locaties voor zijn, dan moeten we elkaar eerlijk in de ogen kijken en kijken of de regels niet te stringent zijn. Wat betreft die keurmerken nog wel een opmerking. Er wordt nu gesproken over een SNF keurmerk, wat dan gegeven wordt 6 maanden nadat de exploitant bezig is. Is dat niet een beetje te laat? Dan heeft hij die huisvesting, de flexwerkers wonen er al en dat blijkt het beste bedrijf geen keurmerk te krijgen. Gaan we dan handhaven, iedereen eruit zetten en komt er dan een nieuwe exploitant? Wij zouden juist zeggen: doe dat alleen aan bedrijven, die dat keurmerk al hebben en niet achteraf. Daar graag een reactie op. Wij sluiten ons aan bij alle vragen die gesteld zijn. Ik denk dat er een prima kader ligt. Dank u wel.

De heer Meester, L3B: Mevrouw Gabin had naar mijn mening een heel goed punt, dat je voor zulke grote aantallen, en misschien hebben we er met Zalanda over de 1.000, wie weet, dat je de gezondheidszorg goed moet regelen, bij die grote aantallen. Ik ondersteun dat daar aandacht voor moet zijn. Ik ben het met de heer Van As eens, dat je als het kan die regelingen niet ingewikkelder moet maken dan nodig is. Er zijn misschien wel wat versimpelingen mogelijk. Ik heb een aantal suggesties die voor een deel leiden tot versimpeling, maar ook voor een deel aanvullend zijn op wat er staat. Voor wat betreft de technische kwaliteit van de gebouwen kan volgens mij volstaan worden met een verwijzing naar het bouwbesluit en naar dat SNF keurmerk, dat al even genoemd werd. De Stichting Normering Flexwoningen, voor degenen die het niet weten. Voor de beoordeling van het uiterlijk en de inpassing in de omgeving zien wij graag dat de welstandscommissie daarin een rol heeft, dus dat een min of meer onafhankelijke partij daar ook iets over zegt. Dan is er altijd nog een beroep mogelijk bij het college. De eis van aansluiting bij het ABU en die andere afkortingen vinden wij wat betreft uitzendbureaus prima, maar wij vragen ons af of het wenselijk is dat uitsluitend uitzendbureaus initiatieven hierin zouden mogen ontplooiën. We kunnen ons bedenken dat er ook wel andere partijen zijn, waarbij dan wel geborgd moet zijn, dat het behoorlijke kwaliteit is. De heer Van As noemde het ook al even: de complexen moeten buiten de bebouwde kom, maar er wel dichtbij gesitueerd worden. Dat spreekt ons niet zo aan. Wij denken dat de situering dicht bij de werkplek uiteindelijk veel efficiënter is. Men moet dagelijks naar de werkplek en men doet maar één keer in de week boodschappen. We denken dat het ook beter is voor het toezicht. Zeker als het gaat om het bedrijf van een tuinder. Die tuinder woont daar zelf meestal ook. Dan het beheer van de complexen en het toezicht daarop door de gemeente. Dat komt wel voor in het toetsingskader, maar wij vinden het heel belangrijk dat dat goed geregeld wordt, want we hebben genoeg voorbeelden van chaotische toestanden, denk ik. Dan de laatste regel van het concept. Die geeft het college de mogelijkheid om gemotiveerd van de regels af te wijken. Dat vinden we prima, dat dat erin staat, maar het moet wel een uitzondering zijn. En de bevoegdheid moet wel bij het college blijven. We vinden dat die niet gedelegeerd zou moeten kunnen worden. Het is ook heel belangrijk, dat die motivatie van een afwijking openbaar gemaakt wordt. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door een informatieve brief aan de raad. Dat waren onze punten. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn de nodige items naar voren gekomen. Ik noem maar even de communicatie, de handhaving, niet te strakke regelgeving, hoe zit het met de uitleg van een aantal woorden, flexwerkers, kort tijdsbestek, aansluiting bij de APV. Ik hoorde nog iets over de sociale inbedding, de zorgplicht. En de tijdsduur van het geheel, 10 jaar, 15 jaar en dan? En nieuwbouw, als het geen 30 maar 20 is. Het keurmerk kwam nog even en de nodige items die de heer Meester nog naar voren gebracht. Dat is wat ik even vlug genoteerd heb.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Eerder hebben wij een goede bespreking in de commissie gehad. Er zijn ook meer beeldvormende avonden geweest op initiatief van uzelf als commissie. Dat geeft ook aan hoe belangrijk u dit onderwerp vindt, om dit goed te regelen, voor zowel de economie maar ook de kwaliteit van de huisvesting voor arbeidsmigranten. Het stuk dat vanavond voor ligt, staat niet ter besluitvorming voor u als commissie, maar het college, de portefeuillehouder, vindt het dermate belangrijk om dit aan u voor te leggen, alvorens het vast te leggen in het college, om van een ieder de gevoelens te proeven en hoe u ernaar kijkt. Is er draagvlak voor? De afgelopen periode hebben we een intensief en heel zorgvuldig proces met elkaar gelopen. Juist ook om een heel degelijk beleid te maken, de nota die u vast gesteld heeft. Om daarna te komen met dit toetsingskader en communicatiekader. In de tussentijd, dat was in januari, zijn wij met u op bezoek geweest in Grijpestijn in Bleiswijk om daadwerkelijk een initiatief te laten zien hoe dat eruit ziet en hoe het aan kwaliteit voldoet. Daarnaast wil ik nog aangeven: we zijn echt koplopers in Zuid Holland. En de provincie ziet dat ook. En BZK is ook bij ons op bezoek geweest. Dus dat zegt iets voor u als commissie, hoe belangrijk u het vindt en wij als college ook. De voorzitter gaf het al aan: er zijn veel vragen gesteld. Maar allereerst zijn er ook veel complimenten gegeven aan de ambtelijke organisatie over het stuk. Ook heel goed, dat er vragen zijn over een aantal onderwerpen. Als u het goed vindt, ga ik per fractie na om alles zorgvuldig af te lopen. De heer Van der Stad gaf aan: vanuit ons is er draagvlak. Dat horen we maar graag. Hij stelde een vraag over: in hoeverre is het communicatiekader 100% draagvlak of begrip, hoe werkt dat nou? Uiteindelijk willen we natuurlijk zoveel mogelijk toekomen tot consensus. Uiteindelijk is er natuurlijk altijd nog een mogelijkheid om bezwaar te maken. Maar met name bij die communicatie en participatie is er alles in gelegen, dat je in de omgeving met andere bewoners of tuinders goede afspraken maakt. De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor die communicatie. In die zin hebben wij een faciliterende rol. Er is eigenlijk niet een scenario te bedenken, waarin wij zelf het initiatief zouden nemen. Wij hebben ook in de beleidsnota heel nadrukkelijk gezegd: de vraag komt, en dat is ook onze aanname, vanuit de markt. Het is vooral belangrijk dat wij de toetsende en faciliterende rol op ons kunnen nemen. En u als raad natuurlijk. De heer Van As, maar ook

de heer Alsemgeest, gaf aan: het is nu wel tijd voor actie. Daar ben ik het helemaal met u eens. Dit is natuurlijk wel een belangrijk moment, na deze commissie, dat het college het vast gaat stellen, want er zijn al veel vragen aan ons op de stoep rondom initiatieven. Dit toetsingskader en communicatiekader zijn daar echt voor nodig om die initiatieven daadwerkelijk te bekijken en te toetsen aan deze belangrijke waarden op kwaliteit en kwantiteit. Door de heer Van As is de vraag gesteld: zijn er nou niet teveel regels met elkaar? Is het nou niet te benauwend? In ons beeld zijn er op zich niet teveel regels. Het is natuurlijk altijd zoeken naar een balans tussen kwaliteit en dingen echt goed borgen, dat heb ik ook uit de commissie eerder van u begrepen, dat u dat echt heel erg belangrijk vindt, en ook de transparantie, de locatie, de kwaliteitseisen. Wij proberen niet om het zo beperkt mogelijk te houden. De heer Meester gaf dat ook aan. Als college zouden we ervan af kunnen wijken als wij een prachtig initiatief zien, die mogelijk niet helemaal hier aan voldoen, maar waarvan wij vinden dat het wel mogelijk is. Dat is bijvoorbeeld Grijpestijn. De minimale eis is 30 personen. Daar zijn er 22 en toch hebben we gezegd: ja, maar de beheerplannen zijn goed, de afstemming, de huurbaas, alles is zo goed geregeld, daar gaan we voor. De heer Meester vroeg ook: welke rol kunnen wij dan hebben. Ik vind het goed als er een initiatief is en wij wijken hier van af om u dat te laten weten, want u bent heel betrokken op dit proces. Die criteria die wij hanteren, vinden wij echt heel erg belangrijk. Zijn ze ook meetbaar? Ja, wij proberen hele meetbare facetten erin te brengen. Er moet een beheersplan zijn, een klachtenregeling, parkeren, het moet voldoen aan cameratoezicht, voldoen aan alle markttoetsen. Dat zijn wel allemaal harde, meetbare criteria. Maar we willen ze wel ruimte geven voor eigen inbreng. Ik ben het wel met de heer Van As eens, dat we beeldvorming rondom woonwagenachtige situaties niet willen. Dat zegt misschien iets over de beleving die we daarbij hebben. Geen chalets in die vorm, dus een wagen op wielen, dat we die niet met elkaar in het glastuinbouwgebied schuiven. Nee, wij zien echt wel hoogwaardige, meerdere units bij elkaar. Daar hebben we meerdere voorbeelden van gezien in het kwaliteitskader, die meegestuurd is. De heer Meester vraagt of welstand daar een rol in zou kunnen hebben. Dat neem ik als vraag mee, in hoeverre zij een rol kunnen hebben. Er wordt wel een interne toets gedaan, stedenbouwkundig, wat natuurlijk de welstand normaliter in een bestemmingsplanprocedure op zich neemt. Maar die vraag neem ik wel mee. De heer Van As vroeg ook naar de handhaafbaarheid. Dat vinden we natuurlijk heel belangrijk. Als we het toetsingskader vast stellen en het communicatiekader dan willen we heel duidelijk vooraf onderzoeken of dit een partij is waarmee we willen samenwerken, waarmee we in zee willen gaan. Dat betekent ook een verantwoordelijkheid voor initiatiefnemer. Als u dat aan de voorkant vast stelt met elkaar, dan kunnen we die ook toetsen en handhaven. En dat zullen we dan ook doen. Ik heb daar vanmiddag overleg gehad. Aan de ene kant doen we dat vaak als er een signaal komt, maar dit vinden we zo belangrijk. Het is ook iets nieuws in de gemeente als het gaat om grootschalige huisvesting van arbeidsmigranten op één locatie, dan vraagt dat ook zorgvuldigheid en ook vanuit ons die handhaving en toetsing daarop. Over de parkeerplaatsen. De heer Van Harn stelde de vraag over klimaatadaptieve parkeerplaatsen. We hebben het er vaak over gehad. Ook heeft u vaak met wethouder Fortuyn gesproken over parkeren. Ik weet even niet wat een klimaatadaptieve parkeerplek is. Mogelijk kunt u mij dat nog vertellen. Als het gaat over de parkeernorm: dat is wettelijk bepaald op 0,33. Daarnaast worden ze voorzien van een fiets. Dat heeft u bij Grijpestijn gezien. We willen natuurlijk ook dat de arbeidsmigranten de afstand naar hun werk kunnen afleggen met de fiets. Er werd een vraag gesteld over de provincie. Zij hebben hun beleid nog niet, wij zijn eigenlijk voorloper, kan dat elkaar gaan bijten? Wij zijn heel nauw in gesprek met de provincie en de provincie wil met name gemeenten ondersteunen met het beleid ontwikkelen. Zij geven nu al de ruimte voor tijdelijke huisvesting in buitengebieden voor 10 jaar. Eventueel met een verlenging van 5 jaar. Daar heeft de termijn mee te maken. Als je definitieve huisvesting wil voor arbeidsmigranten dan gaat er een heel ander proces in werking, dan worden er heel andere eisen gesteld, dan hebben we het ook over een bestemmingsplanwijziging en heel andere procedures. Dat gaat langere tijd voort duren. Dit is echt voor flexibele huisvesting van arbeidsmigranten. Er werd ook een vraag gesteld over de burger uit de EU. Ja, dat hebben we wel expliciet gedaan. Over het vrije verkeer van werk zijn binnen de EU afspraken met elkaar gemaakt. Wij bieden, dat is ook onderdeel van het toetsingskader, aan arbeidsmigranten uit de EU. Er werd gevraagd of we dan ook bouwen voor de arbeidsmigranten van andere gemeenten. Op dit moment wonen heel veel arbeidsmigranten niet in onze gemeente, maar in heel veel andere gemeenten, dus we zijn blij dat dat ook mogelijk is. Natuurlijk willen we primair dat een bedrijf een initiatief neemt voor de huisvesting nabij een bedrijf, om dat goed te regelen. Het kan natuurlijk zijn dat soms ook iemand bij ons werkt tijdelijk en dan weer bij de gemeente Zuidplas of in Zoetermeer. Daarin willen we met elkaar gebruik maken, maar primair is natuurlijk alles gericht op de mensen die bij ons werken, om daar de huisvesting op te voorzien. Dat wil met name ook de initiatiefnemer, want die wil met name die mensen dicht bij het bedrijf, die op hun bedrijf werkzaam zijn. Eén van de voorbeelden is, dat Bunnik een initiatief heeft. Daar gaan we ook over de huisvesting voor de mensen bij hem in het bedrijf. Over de brandveiligheid. Ja, uiteraard wordt dat ook in het bouwbesluit meegenomen. Dat wordt natuurlijk ook goed getoetst, maar dat geldt voor elk bouwelement, als het gaat over woningen of huisvesting van deze aard, alles moet aan die eisen voldoen. De vraag van mevrouw Gabin over de APV vind ik ook wel een goede. Graag willen we geen ondermijning.

Dat willen we ook voorkomen met elkaar. Ik kan niet expliciet zeggen of we dat kunnen opnemen, maar dat ga ik wel voor u uitzoeken. En toezichthouden op die communicatie: het is een verantwoordelijkheid van initiatiefnemer, maar wij kunnen daar wel adviserend in zijn en ook toetsend in zijn, of het zorgvuldig wordt gedaan. We gaan apart een accountmanager aanstellen vanuit de gemeente, die hier meer deskundig is. Dan mevrouw Verhoef. Zij had het over de sociale inbedding. De heer Markus gaf dat ook aan. Nu verschilt dat wel per arbeidsmigrant. We hebben short-stay, mid-stay en long-stay. Er zijn arbeidsmigranten, die voor een jaar in Lansingerland komen werken. Zij willen niet inburgeren, zij kiezen bewust voor zoveel mogelijk werken, zoals dat mag binnen de norm, en dan de middelen gebruiken in hun eigen land. Maar er zijn ook mensen, die dat wel willen of langer blijven. Mevrouw Gabin noemde de huisartsen, mevrouw Verhoef en de heer Meester ook. Ja, dat moeten we wel goed regelen. Ik vind dat ook een belangrijk aandachtspunt, die neem ik mee, dat zeg ik ook toe, dat wij die meenemen om te kijken of dat goed ingebed kan worden. Daarnaast de vraag: hoe maak je gebruik van alle sociale voorzieningen, zoals de fitness club. Dat is natuurlijk open. Mensen kunnen een lidmaatschap nemen bij een fitnessclub. We hebben bij één van de avonden ook een voorman vanuit de kerk in Bleiswijk gesproken, die daar een belangrijke rol in heeft. De samenleving is zich heel erg bewust van deze groep mensen en wil van betekenis voor hen zijn. Maar niet alle arbeidsmigranten hebben zelf deze wens of uiting om echt volledig te integreren. En dat hoeft ook niet. Gevraagd werd naar die 30. We stellen die grens van 30 tot 300 om enig zicht te krijgen op de beheersbaarheid; je moet dan wel een minimum hebben. Maar zoals in Bleiswijk kan er vanaf geweken worden, maar alles moet wel goed geregeld zijn in de beheersplannen. Ook dat er binnen een uur aanwezigheid kan zijn bij calamiteiten. Die kwaliteit en waarborging van de kwaliteit van arbeidsmigrant zelf moeten goed geregeld zijn. Dan het keurmerk. De heer Markus vraagt of dat niet vanaf het begin moet i.p.v. na 6 maanden. Deze 6 maanden is gericht op nieuwe exploitanten. We hebben exploitanten die al een keurmerk hebben, die al huisvesting elders hebben gerealiseerd en zij zijn in het bezit van een keurmerk. Maar als je de eerste keer een initiatief neemt en je moet getoetst worden op dat keurmerk, dan moet het gerealiseerd zijn. Het moet daadwerkelijk in beeld zijn. Daarom willen we ook de eerste exploitant de kans geven en faciliteren. Wij denken dat een half jaar voldoende ruimte zou moeten zijn om te voldoen en om die test te laten komen, maar dan moet het al wel daadwerkelijk aanwezig zijn. Dat is de reden voor die 6 maanden. En over het gemotiveerd afwijken, waar de heer Meester naar vroeg, had ik al laten weten, dat ik dat een terecht punt vind. Uiteraard zouden we af en toe willen afwijken. Als het grootschalig is, dan vind ik het belangrijk om u daar actief over te informeren. Hierbij wil ik u dat ook toezeggen. Ik denk dat ik redelijk alle vragen heb doorlopen, maar anders merk ik dat in de tweede ronde. Dank u wel.

De voorzitter: Ik denk dat er nog een vraag is van de heer Alsemgeest, want die had een vraag over cameratoezicht. En ik hoorde ook een vraag over ABU, waarom geen andere aanbieders.

Tweede termijn

De heer Van der Stad, D66: Ik heb geen toevoeging op mijn eerdere inbreng. Echter, de heer Van As stelde ons nog de vraag of wij als fractie vinden dat we op voorhand wellicht al te veel afgekaderd wordt en of wij vermoeden dat dit ten slechte komt van de realisatie van initiatieven. Dat is een zeer terechte vraag, die wij voor onszelf hebben beantwoord met de verwachting dat het kader in samenwerking met diverse partijen is opgesteld. Ons is geen informatie toegekomen dat op voorhand al zaken onmogelijk worden geacht. Het antwoord van de wethouder volstaat wat ons betreft, mede vanwege de mogelijkheden tot uitzondering waar nodig. Verder sluiten wij ons aan bij de woorden van de heer Meester omtrent welstand en om de motivatie voor uitzondering op de kaders openbaar te maken middels een brief aan de raad. Daar is al op geantwoord door de wethouder. Dank u.

De heer Van As, VVD: Dank voor de beantwoording vanuit de andere fracties en vanuit de wethouder. Er liggen prima stukken. Dat wil ik graag nog wel benadrukken. Ik hoor wel wat steun van andere partijen en dat vat ik even samen: let op, dat het niet te rigide wordt. Tegelijk ligt er wel iets. En ik haal de CU aan: we gaan ervan uit, dat er in de praktijk ervaringen mee worden opgedaan en dat we dan eventueel bijsturen. Daar is blijkens de beantwoording van de wethouder ook ruimte voor. Ook ruimte om af te wijken waar nodig. Voor ons staat voorop de kwaliteit. Uit de reactie van het CDA heb ik opgemaakt, dat ze blij zijn met de regels en beperkingen op wandkwaliteit. Wij zitten daar iets anders in. Kwaliteit staat voorop, maar laten we wel scherp blijven, dat het niet ingewikkelder dan nodig is. Dat komt vooral die snelheid ten goede van realisatie van initiatieven en dus ook de kwaliteit van die huisvesting, omdat het zo belangrijk is dat daar nu een norm voor komt en dat het geregeld wordt. Het zou wat ons betreft dan ook goed zijn als het college uit deze commissie mee neemt om nog eens te kijken: hebben we alles zo verwoord als we willen? Kan het ergens nog simpeler? Maar uiteraard zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit. Wij denken dat juist daardoor die kwaliteit geborgd is en zal blijven. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: De wethouder vroeg zich af wat een klimaatadaptieve parkeerplaats zou kunnen zijn. Toen schoot mij in gedachten: het station Lansingerland Zoetermeer heeft een heel grote parkeerplaats. En als ik me niet vergis is dat bedekt met een tegelvorm, waardoor het gras heen kan groeien. Dat wordt verstaan met klimaatadaptief. Dit is een voorbeeld, maar er zullen vast ook andere voorbeelden te bedenken zijn. Dat we de zaak niet dicht gooien met beton, maar dat we moeder natuur ook de mogelijkheid geven om water op te nemen. Ik had ook nog een vraag gesteld aan de wethouder, dat ging over de accounthouder. Die zou alleen bij grootschalige huisvesting nodig zijn. Toen stelde ik mezelf de vraag: wanneer spreken we over grootschaligheid? Daar had ik nog geen antwoord op gekregen. Ik denk dat meneer Van As van de VVD het terecht stelt, dat het CDA hier voor kwaliteit wil gaan. We hebben genoeg voorbeelden in het land van waar het mis kan gaan. Ik denk dat we heel blij moeten zijn met het stuk, zoals dat nu voor ons ligt. Hier zou ik het bij willen houden. De heer Van As: Begrijp ik het dan goed, dat de heer Van Harn stelt, dat hoe meer regels, hoe beter de kwaliteit geborgd is? Klopt dat? De heer Van Harn: Nee, dat zeg ik niet. U stelt het nu wel heel zwart/wit. Wij vinden niet dat er nu teveel regels gesteld zijn in de stukken die voor liggen. De heer Van As: Dat vind ik een helder antwoord. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Dank aan de wethouder voor het beantwoorden van bijna al mijn vragen. Ze waren niet allemaal beantwoord. U gaf het al aan: de vraag bleef nog staan over cameratoezicht. Ik had niet het idee dat ik antwoord had gekregen over: wat wordt bedoeld met een kort tijdsbestek? Want arbeidsmigranten blijven over het algemeen meerdere jaren. Wat bedoelt men met het hoofdverblijf? Verder wil ik nog heel even terug komen op het puntje van die EU burgers. Marokkaanse en Turkse flexwerkers, vallen die daar dan niet onder? Dat zou ik toch wel graag even willen horen. Het maakt mij niet uit, maar voor de duidelijkheid. Ik zou toch wel iets erin willen zien, dat de mensen die hier komen wonen, waar we die woningen voor neerzetten, wel primair werken in Lansingerland. Eén van de redenen was toch ook, dat we de drukte van de N209 willen afhaken, doordat niet al dat personeel meer van Rotterdam of van Den Haag naar ons gebied toe hoeft te rijden. Als ze hier komen wonen en ze gaan dan toch weer het gebied uit om ergens anders te werken, dan zijn we dat punt een beetje voorbij. Verder sluit ik me aan bij de vorige heren betreffende de kwaliteit. We moeten natuurlijk wel in ogenschouw houden: kwaliteit zeker, maar het moet natuurlijk wel betaalbaar blijven. Voor degenen die erin investeren en voor degenen die er gaan wonen. We kunnen natuurlijk geen tweede gouden griffelbuurt verwachten hier bij de tuinderijen. Maar kwaliteit: het moet er netjes uitzien, dat is gauw klaar. Ik wacht het verdere antwoord van de wethouder af. Dank u wel.

mevrouw Gabin, GL: De wethouder heeft al onze vragen volledig beantwoord. Onze zorgen en input zijn positief ontvangen door de wethouder. We zijn daarom ook tevreden met de toezeggingen en we wachten verdere ontwikkelingen af. Dank u wel. De voorzitter: Die toezegging had ik ook gehoord, over de APV, dat daar nog het nodige over uitgezocht wordt.

Mevrouw Verhoef, PvdA: De wethouder heeft in grote lijnen onze vragen beantwoord. Ik had alleen nog een specifieke vraag en dat ging over die lage parkeernorm van 0,33. Het is niet zo dat ik denk: het zou mooi zijn als hele parkeerplaatsen volstromen. 1 op de 3 mensen kan dan een auto hebben, maar dat vond ik toch relatief weinig, omdat ze dus inderdaad soms verder weg zijn van het centrum. Dat was nog een kleine vraag, niet super urgent, maar ik had hem wel. Ik heb iets aangekaart, waar ik nu eigenlijk geen antwoord op wil: arbeidsmigranten gaan niet weg, in de zin van: we blijven ze in de toekomst wel nodig hebben. Dus ik denk dat we ook wel moeten kijken naar langere termijnoplossingen, want je kan niet om de 10 jaar ergens iets tijdelijks gaan opbouwen, maar die discussie moeten we niet nu voeren. Verder dank voor de beantwoording.

De heer Markus, CU: Onze vragen zijn ook beantwoord op 1 na. Ik had nog de vraag gesteld: er is gesproken met marktpartijen en met allerlei interne teams binnen de gemeente, maar er is niet gesproken met vertegenwoordigers van de flexwerkers zelf. Ik zou nog graag een toelichting willen, waarom dit niet gebeurd is. Als het niet gebeurd is, dan dringen wij er sterk op aan om dat alsnog te doen. Dat was het.

De heer Meester, L3B: Ik ben blij met alle goede suggesties die door mijn collega's gedaan zijn. Ik heb ook sterk de indruk, dat het college daar zijn voordeel mee wil doen. Ik zie de verdere stappen met vertrouwen tegemoet. Ik dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Ik werd er goed op geattendeerd dat ik een paar vragen was vergeten en terecht. Heel goed dat iedereen hier kritisch naar kijkt, want het is echt een belangrijk toetsingskader om de kwaliteit te waarborgen, ook voor de omgeving. Het voortschrijdend inzicht, die wij met alle ervaringen

opdoen, kunnen wij natuurlijk ook weer meenemen. Het is niet zo, dat dit het is en dat we niets doen met alle nieuwe elementen, dus heb ook dat vertrouwen bij het voortschrijdend inzicht, dat we dat mee nemen. Er zijn inderdaad meerdere vragen gesteld. Is het alleen de ABU? Of zijn er ook nog andere organisaties? Ja, er zijn meerdere organisaties en brancheverenigingen waar ze kunnen aansluiten. Dat is o.a. de ABU, maar ook de NWBU of ook de SNA, de stichting normering arbeid. Dus er zijn verschillende waaruit ze kunnen kiezen om bij aan te sluiten. Het keurmerk geldt wel voor iedereen: het SNF keurmerk voor flexwerkers. De heer Van As stelde: wilt u toch de suggestie mee nemen of het nog simpeler zou kunnen? Naar aanleiding van deze bespreking kijk ik opnieuw nog alvorens ik het voor leg aan het college voor de definitieve vaststelling: zijn er nog elementen die we eruit kunnen halen, wat een dubbeling betreft of anderszins? Daar ga ik dus naar kijken. Het cameratoezicht, ook een terechte vraag ten aanzien van de privacy. Het is dus wel mogelijk en ook toegestaan. Op dit moment wordt dat ook in de Hergerborch gedaan. We doen dat met name om te voorkomen dat er ongewenst gedrag is. Als dat zo is, dan kunnen we daar heel snel op acteren. Dus dat is toegestaan. Er werd ook een vraag gesteld over dat grootschalige, wat dat nou is m.b.t. die accountmanager. Wij zien dat in de bandbreedte tussen de 30 en 300. Dat vinden wij grootschalige huisvesting van arbeidsmigranten. We hebben natuurlijk ook de huisvesting van arbeidsmigranten in tuinderswoningen. Dat is al een manier om arbeidsmigranten te huisvesten, maar het gaat met name over de bandbreedte waar het vanavond over gaat voor het toetsingskader. Klimaatadaptief: dank u wel, meneer Van Harn. Dat neem ik zeker mee. Volgens mij zijn er zeker goede mogelijkheden in. Alles wat wij nu voorzien wordt daaraan gekoppeld. Het is dus belangrijk om daar ook naar te kijken. De heer Alsemgeest vroeg naar de hoofdverblijfplaats. Ook vroeg hij wat kortdurend en langdurend is. De hoofdverblijfplaats: de arbeidsmigranten, die bij ons komen werken wonen elders. Ze hebben een woonverblijf elders. Dat kan in Polen zijn, dat kan in Duitsland zijn, dat kan in Roemenië zijn, dat kan in een EU land zijn. Die moet er wel zijn. Iemand komt hier wonen, maar er moet wel een hoofdverblijf elders zijn. We kunnen dat controleren. Kortdurend. We hebben in de beleidsnota met elkaar besproken, dat we eigenlijk drie vormen zien: short-stay, mid-stay en long-stay. Het is niet zo dat arbeidsmigranten langdurig bij ons blijven. Er is ook een grote groep, die voor 1 jaar komt, dan weer een periode in land van herkomst werk doet en dan weer een periode in Nederland komen werken als ze in financiële middelen willen voorzien. De short-stay is tot een jaar, de mid-stay is 1 tot 3 jaar en long-stay is vanaf 3 jaar. In die drie groepen zien wij arbeidsmigranten, die van die periode gebruik maken. Zijn er echt mensen, die zich hier willen vestigen, dan gaat er een andere fase in. Dan kiezen mensen voor, dat zien we ook, naturalisatie of dat ze hier daadwerkelijk een huis kopen dan wel particulier huren. Er werd gevraagd naar de definitie van de EU. Dat is dus de begrenzing in dit kader en ook in het huisvesten van arbeidsmigranten is nu de begrenzing de EU. Dat sluit ook aan bij de kaders van het rijk, die daar nu ook in ontwikkeling op zijn. Dat is de begrenzing en daar kiezen wij op dit moment voor. Dan de parkeernorm. Er zijn elders projecten in het land met deze parkeernorm en dat heeft tot nog toe niet tot problemen geleid. Dus vooralsnog houden wij ons gewoon aan de parkeernorm, die hier voor wordt aangewend. De heer Markus stelde nog een vraag: de flexwerkers zelf. In de voorbesprekingen hebben we met uitzenders gesproken. We hebben met de werkgevers gesproken. We hebben gesproken met degenen, die flexwoningen realiseren. Die hebben wel al veel ervaringen met de wensen en de steeds hogere eisen die flexwerkers hebben, die arbeidsmigranten hebben. Daarin zien zij ook de concurrentie in andere landen met hoogwaardige huisvesting, dat wij daarin tekort schieten en dat met name dat dus ook van belang is. Dus vanuit dat kader hebben wij die wensen wel gehoord, maar ik vind het wel een goede suggestie. Het is natuurlijk ook aan initiatieven om flexwerkers te horen over wat zij belangrijk vinden, dus dat zal ik intern mee geven. Maar we hebben wel het idee dat we een goed beeld hebben van die drie kanten, hoe zij kijken naar de wensen en de hogere wensen ten opzichte van het verleden van flexwerkers zelf. Ik denk dat ik alle vragen heb beantwoord. Nogmaals: aan alle commissieleden heel erg bedankt voor deze kritische, maar goede suggesties, die mee gegeven worden t.a.v. dit belangrijke document en deze kaders.

De voorzitter: Ik heb geen vragen gezien van deze of gene, dus het concept zal her en der nog aangevuld worden met suggesties dan wel andere items, die naar voren gebracht zijn. Misschien krijgen wij t.z.t. het definitieve verhaal nog gewoon ter info, maar dat laat ik even aan u over.

5.b Stand van zaken Berkel Centrum West

De voorzitter: L3B heeft de nodige vragen gesteld. Die zijn in de tussentijd beantwoord via een brief. Toch heeft L3B aangegeven dit vanavond even te willen bespreken.

De heer Blonk, L3B: Allereerst wil ik het college bedanken dat zij zo snel mijn schriftelijke vragen over Berkel centrum west heeft beantwoord. En ik wil u, voorzitter, bedanken dat u afgelopen vrijdag op mijn verzoek dit bespreekstuk alsnog heeft toegevoegd aan de agenda van vanavond. We hebben grote zorgen of het ambitieuze plan voor de uitbreiding van winkelcentrum Berkel west gerealiseerd kan worden nu de investeerder, een pensioenfonds, heeft afgehaakt. Het lijkt erop, dat de uitbreiding van Berkel centrum west niet meer haalbaar is, vanwege economische omstandigheden mede ten gevolge van de corona. En

dat is nogal wat. De bouw van winkels, horeca, cultuurhuis en woningen staat nu op de tocht. De Lidl met woningen, blok 1, gaat door, als ik het goed begrijp. De rest van het gebied staat nu op losse schroeven. Wat zijn de mogelijkheden nu de investeerder van de blokken 2 tot en met 6 en het paviljoen zich heeft terug getrokken? Hoe nu verder? Daar moet de raad op korte termijn heel goed over na gaan denken. Voorlopig een groot grasveld maken? Alleen woningen bouwen zonder winkels en horeca? Daar is misschien wel een investeerder voor te vinden, maar willen we dat? Een woongebied met alleen Lidl en geen uitbreiding van het winkelcentrum? Hebben we nu weer een financieel blok aan ons been door vertraging of zelfs afzien van de aankoop van grond van de gemeente? Hoe lang weet de wethouder al dat de investeerder heeft afgehaakt? Waarom heeft het college dit niet uit zichzelf aan de raad gemeld, maar pas na schriftelijke vragen van onze kant? Correct, wat het college zegt in de beantwoording van de vragen over besluitvorming dit najaar betreffende Berkel centrum oost. Daar is ook afgesproken, dat de bouw van Berkel centrum oost pas begint als Berkel centrum west is opgeleverd. Dat was vanwege het verkeer en verkeersproblemen bij tegelijkertijd bouwactiviteiten aan beide zijden van het winkelcentrum. In die zin ben ik wel benieuwd naar deze planning van Berkel centrum oost. Of gaat deze planning onafhankelijk van de planning Berkel centrum west lopen? Of wordt Berkel centrum oost versneld nu Berkel centrum west voorlopig stil ligt? Kortom: een zorgelijke situatie, waarin raad en college zich mogelijk moeten heroriënteren op de ontwikkeling van Berkel centrum west. We moeten daar binnenkort dieper op ingaan. Mijn vraag is hoe de andere fracties in de beantwoording van onze vragen zitten in de nabije toekomst t.a.v. de ontwikkeling Berkel centrum west. Dank u wel.

De voorzitter: Naar de andere fracties: neem gelijk even de vragen mee van de heer Blonk.

De heer Hofman, CU: Dank aan de fractie van L3B voor het agenderen van dit stuk. Het is een verontrustende memo, die we toegezonden hebben gekregen. Wat ons betreft staan er nog geen dingen in waar wij op deze avond echt al iets mee kunnen in de zin van planvorming of besluitvorming. We willen daarin eigenlijk even de bal bij het college leggen. We hebben de inhoudelijke reactie van het college gezien. De heer Blonk heeft daar nadere vragen over gesteld. Het zijn vooral vragen gericht aan het college. In aanvulling daarop: wij vragen ons af wat de effecten zijn van dit afhaken van de investeerder op de grex en op de planvorming. Ik weet niet of ik daarmee de vragen van de heer Blonk tekort doe. Ik zie de heer Blonk nee schudden. Eigenlijk wil ik het daarbij laten. Dank u wel.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik was nog even op zoek naar de memo waar de heer Hofman het over had. Ik heb wel de antwoorden gezien op de vragen van de fractie van L3B, maar ik was even snel op zoek naar de memo, maar ik weet dat het bestaat. Dat gaan we nu niet oplossen. Ik zie de heer Blonk nee schudden. Allereerst wil ik zeggen, dat ik blij ben dat de heer Blonk deze vragen heeft gesteld. Het is inderdaad een verontrustende situatie. Het is jammer dat we dit op deze manier nu als raad horen of erover komen te spreken. We hadden dat natuurlijk liever proactief van het college gehoord. Mocht dat wel gebeurd zijn, dan heb ik dat over het hoofd gezien. Dus ja, het is verontrustend. Ja, we willen heel graag op korte termijn hierover met elkaar in gesprek. Wat ik uit de beantwoording van het college lees, en dat hoor ik ook de heer Hofman zeggen, is dat een aantal dingen toch iets meer tijd nodig heeft omdat er nog stappen worden verwacht van een ontwikkelaar of dat er op een andere manier nog iets moet gebeuren. Ik wil op het moment dat echt duidelijk is: deze ontwikkelingen komen met zoveel maanden of op een andere manier in gevaar of dreigen vertraagd te worden en we ook goed weten wat dan de mogelijke opties zijn, dan wil ik graag het gesprek hebben, maar het is goed, dat het nu is aangekaart. Volgens mij doe ik dan recht aan het feit dat dit nu op tafel ligt zonder heel erg uit te wijden over de details, want die zijn nog niet allemaal helder.

Mevrouw De Geus, GL: Het is allemaal al gezegd, over de belegger waar we allemaal op wachten, een nieuwe. Dat het pensioenfonds heeft afgehaakt en dat de gesprekken met Stedin niet erg willen vlotten, dat het in het vierde kwartaal bouwrijp gemaakt wordt en dat we het allemaal moeten afwachten. Al die vragen zijn net al gesteld. De omgevingsvergunning voor de blokken 1 tot en met 4 zijn er al, maar het wachten is op een nieuwe belegger. U houdt ons hierover op de hoogte, schrijft u. We wachten dat af en we hopen op een gunstig en snel resultaat. Dan hebben we nog vraag nummer 4, dat gaat over het bouwen bij de Lidl. Daar wil ik over opmerken, dat we nu met corona toch meer thuis winkelen. Misschien is het i.v.m. de woningnood juist beter om daar wat meer woningen neer te zetten, want terug gaan naar het oude normaal doen we misschien niet meer, want we hebben nu echt te maken met het nieuwe normaal. Fysiek winkelen is zo langzamerhand voor de jongere generatie een beetje achterhaald. Niet voor mij, hoor, ik vind het nog steeds leuk, maar de nieuwe generatie doet niet meer zo aan het genoemde winkelrondje. Ja, op hun iPad. Vandaar de woningen waar grote vraag naar is. Nogmaals, het winkelrondje, ik vind het nog wel leuk, dus wat mij betreft komen daar nog gewoon winkels. Dan wordt er ook nog gesproken over de planning Berkel oost, maar dat komt allemaal later ter sprake. Hier wil ik het bij laten.

De heer Jumelet, WIJ: Ik ben blij dat L3B de vraag gesteld heeft en dit vanavond aan de orde stelt vanavond, want uiteindelijk kunnen we hier niet heel lichtvaardig mee omgaan, omdat het één van de grote projecten is voor deze raadsperiode, waar heel veel geld mee gemoeid is, maar wat ook gezichtsbepalend is voor het winkelcentrum van Lansingerland. De risico's binnen dit project zijn natuurlijk groot, zeker nu de investeerder afhaakt. Mijn vraag aan het college is, maar wellicht is dat vanavond heel lastig te doen en ik hoop dat we n.a.v. vanavond nog een aparte bijeenkomst zullen hebben als commissie of als raad om hierover nader van gedachten te wisselen om de risico's goed in beeld te brengen binnen het projecten door het afhaken of wellicht minder aanwezig zijn van een investeerder. Ik mag aannemen dat er binnen het project een risicolog is opgenomen, want dat is binnen projecten vrij gebruikelijk. Ik mag toch aannemen, dat hier heel nadrukkelijk over nagedacht is. We zouden op zich als raad of als commissie toch wel bijgepraat willen worden welke oplossingen het college op het project ziet in deze situatie. Dat brengt mij ook bij het punt welke scenario's er zijn als deze situatie zich voort zet en er zich geen nieuwe investeerder meldt. Wat betekent dit? Meer woningbouw? Of gras inzaaien? Aan welke scenario's denkt het college c.q. de opdrachtnemer als het gaat om: hoe kan je nu verder binnen het totale project met onderdelen die wel van de grond kunnen komen? Ik zou het verstandig vinden om de raad daarover in een aparte bijeenkomst bij te praten en in mee te nemen. Tenslotte, en dat werd eigenlijk al genoemd door meneer Blonk, is ook wel de link die gelegd is met de uitbreiding in Berkel oost. Als je dit risico hier ervaart, dan zal het risico zich wellicht ook daar voor kunnen gaan doen. Dan is mijn vraag eigenlijk hetzelfde voor dit project: welke risico's ziet men, welke risico's zijn geïnventariseerd en welke scenario's zijn er als deze risico's zich voor doen? Tenslotte een heel concrete vraag en die zou de wethouder misschien vanavond wel kunnen beantwoorden: welk financieel risico lopen wij als gemeente? Dat was hem.

De heer Van der Stelt, CDA: Dank aan de heer Blonk voor het agenderen van dit punt. Ik sluit aan bij vorige sprekers, dat het belangrijk is dat we hier op niet al te lange termijn apart over doorpraten, zodat ook het college de gelegenheid heeft, voor zover ze die niet al hebben genomen, om zich hier verder op te prepareren, waarbij ik het op prijs zou stellen als we dat aan de hand van scenario's kunnen doen. Dit terug trekken is één ding, maar wat ook al door de fractie van GL werd gememoreerd: de impact van corona of de mogelijke impact van corona op het hele plan, mogelijk ook op het cultuurhuis, daar ben ik wel benieuwd naar. We moeten heel goed kijken naar de financiële risico's, die we tegemoet zien en hoe we daar mee kunnen omgaan. Daar wilde ik het bij laten. Dus wat mij betreft zo snel mogelijk in een aparte vergadering.

De heer Machielse, VVD: Ik heb een stukje beleggingsadvies, waarmee ik wil aftrappen. Het is jammer dat ik zelf geen institutioneel belegger ben, want beleggen in Berkel centrum west lijkt mij niet zo gauw een heel verkeerde belegging. In die zin was ook de VVD teleurgesteld met het nieuws dat er een belegger is afgehaakt om te investeren in ons mooie winkelcentrum. Voor ons blijft wel boven water staan, dat het plan, zoals we dat hebben vastgesteld als raad, blijft ons doel. Ik wil dan ook graag van het college horen of zij dat ook zo zien. Als dat doel niet haalbaar meer is definitief, dan valt er met ons zeker te praten over alternatieven of hoe dan of wat dan, want dan zitten we simpelweg in een nieuwe werkelijkheid. Waar een opdrachtnemer, namelijk de projectontwikkelaar, die een investeerder heeft die afhaakt, is voor ons nog geen nieuwe werkelijkheid, want volgens mij moet hij dan aan de slag om een nieuwe investeerder te vinden. Dus ik ga ervan uit, dat het college daar de pijlen op richt, maar graag die bevestiging van het college. In die zin wil ik ook tegen de heer Blonk zeggen, dat de gevolgen van het afhaken van de investeerder nog niet direct zichtbaar hoeven te zijn voor ons als raad. Hooguit kan het een tijdsding zijn; dat ze zeggen dat het ons uiteindelijk 3 maanden of 4 maanden vertraging gaat opleveren. Oké, dan wil ik die informatie hebben. Maar het doelscenario blijft voor ons staan. Als er echt geen investeerder gevonden kan worden, omdat bijvoorbeeld de nieuwe werkelijkheid, zoals mevrouw De Geus die aangaf, er echt voor zorgt dat niemand meer wil investeren in winkelpanden in Berkel centrum west, dan zullen we met elkaar om tafel moeten over alternatieven, maar tot dat we dat punt bereikt hebben, is het wat de VVD betreft in handen van het college. Ik vertrouw erop daarmee de vragen van de heer Blonk te hebben beantwoord voor zover ik dat kan in deze fase. Ik hoop, dat het college mij kan bevestigen in mijn aanname over hun doel en de stappen die daar nu gezet worden. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Dank aan L3B voor de vragen en het agenderen van de vragen. Het is natuurlijk wel apart dat wij deze informatie aangepast tot ons krijgen via de schriftelijke vragen. Bij zo'n groot en ingrijpend ruimtelijk project verwacht je dat de raad actiever wordt geïnformeerd. Ik zag in de beantwoording dat dat nu wel de bedoeling is, dat wij vaker en actiever geïnformeerd gaan worden. Het lijkt mij dat dat minimaal maandelijks moet, maar misschien ook wel tussentijds als daar dit soort dingen te melden vallen. Zeker gezien het feit dat nu op veel vragen nog geen antwoord is van het college. Het is allemaal: we gaan ervan uit. Of: wordt verwacht dan en dan. Dus ik denk dat we iedere vergadering daar wel een update over kunnen krijgen. Vooral daarbij: het plan, zoals het is vastgesteld, blijft ook ons

doel. We hebben toen bij de besluitvorming daarover ook expliciet gevraagd: zou je daarin niet faseren? Dat was nog voor corona. Is het handig vanuit economisch perspectief om zo'n groot project in één keer te realiseren? Nu komen we op het punt: als het niet loopt, wat is dan ons plan B? Of zoals andere collega's zeggen: welke scenario's hebben we nog meer? Het is natuurlijk prima om te heroriënteren, wat L3B ook aangeeft. Alleen, wat de heer Machielse zegt: wanneer is het moment dan? Hoe lang hebben wij de tijd of hoe lang heeft het college de tijd om te zorgen dat er nieuwe investeerders komen? Wanneer is dat moment, dat we met elkaar over een plan B na moeten gaan denken? Dat is het even in het kort. Dank u wel.

De **voorzitter**: Er zijn de nodige vragen. Hoe gaan we verder? Hoe lang weet u het al? Hoe zit het met het plan oost? Wij zouden graag bijgepraat willen worden. Hoe zit het met de risico's? Bijpraten, scenario's, plan B, hoe gaan we verder?

Beantwoording college

Wethouder **Arends**: Het centrum van Berkel aan de westkant, ook de oostkant werd een paar keer genoemd. Dat is een belangrijke ontwikkeling voor ons mooie centrum. Daarin begrijp ik ook het bespreekstuk van de heer Blonk als hij signalen heeft gehoord: hoe zit dat dan? Moeten wij ons zorgen gaan maken? Het is heel goed dat u dit als bespreekstuk neerzet in de commissie om te horen hoe uw collega's hiernaar kijken. U geeft in uw spreekbeurt aan: er is de bouw van winkels, horeca, cultuurhuis. Blok 1 lijkt goed, maar die andere blokken niet. Daarover kan ik zeggen, dat voor blok 1 de investeerder een duidelijke afspraak heeft met de Lidl, maar de andere onderdelen van blok 1, dus het deel van de winkels en de woningen, nog niet. Dus voor blok 1 geldt alleen de overeenkomst met de Lidl. Dus het gaat wel in zijn geheel over de blokken 1 tot en met 4 en het paviljoen is echt de hele centrumontwikkeling. U stelt ook heel veel vragen: hoe nu verder, wat betekent dit dan, wat willen wij, wordt het een financieel blok aan ons been? Allemaal echt heel begrijpelijke vragen, maar het is echt te prematuur op dit moment. We hebben een samenwerkingsovereenkomst met de ontwikkelaar en die heeft tot eind maart 2021 de tijd om de gronden van ons af te nemen. Wij hebben er dan ook alle vertrouwen in, dat dit gaat lukken. Maar mocht dat onverhoopt niet lukken, stel, we krijgen het signaal van de ontwikkelaar dat het niet lukt, dan ontstaat er een nieuwe situatie. Dan moeten wij, zoals u ook voorstelt, met elkaar gaan nadenken: wat betekent dat dan en welke scenario's moeten we dan voor gaan leggen? De heer Blonk vroeg wanneer ik informatie kreeg. Op 20 juli heb ik een bespreking gehad met de ontwikkelaar, waarin de ontwikkelaar mij heeft laten weten dat de belegger zich inderdaad heeft terug getrokken, echt op het allerlaatste moment. In die bespreking heeft de ontwikkelaar ook aangegeven, dat zij vooralsnog geen problemen zien om de gronden in zijn totaliteit te gaan afnemen. Wij zijn dan ook op dit moment met hen in gesprek m.b.t. hoe zij dat voor zich zien. Zij zijn op zoek naar andere investeerders. Op dat moment heb ik geen alarmbel gekregen van de ontwikkelaar, of signalen, dat zij mogelijk iets niet zouden willen afnemen. Over de communicatie naar u. We hebben u in december geïnformeerd, we hebben u in april geïnformeerd en ook in juli vanuit het MPG is er aandacht geweest voor de ontwikkelingen in Berkel centrum, want het is ook heel belangrijk om u goed op de hoogte te houden van de ontwikkelingen in het centrum. In dat MPG worden de risico's opgenomen. Die is in juli naar u toegestuurd. Daarin worden de financiële risico's meegenomen: stel, dat het plan, de ontwikkelingen niet door zouden gaan. Ook een terechte vraag van de heer Blonk met de zorg die hij voorziet: we zijn bezig met het plan, we hebben het college kaders mee gegeven voor aan de oostkant, je wil niet het centrum aan twee kanten tegelijk gaan openbreken, hoe staat dat in relatie? Naar aanleiding van de commissievergadering en de besluiten in de raad over Berkel centrum oost, zijn we bezig om dat uit te werken. Daarbij zitten we in de laatste fase. Dat ga ik als portefeuillehouder naar het college brengen. De bedoeling is dat het in november naar u toekomt. Het gaat o.a. over de parkeermogelijkheden, een betere ontsluiting en het kader dat u heeft meegegeven over het toevoegen van sociale huisvesting. Wij vinden het met elkaar heel belangrijk dat we voorkomen dat aan beide zijden tegelijk langdurig werkzaamheden gaan plaats vinden. Vooralsnog zien wij de mogelijkheid dat eerst Berkel centrum west ontwikkeld wordt en daarna pas oost. Het hangt wel van uw besluitvorming af, ook in de parkeeroplossingen, hoe lang het traject voor oost gaat duren. Dat vraagt zeker, ook met de wijziging van doorstroming en de wijziging van het bestemmingsplan van het hele gebied, nog een proces en tussenstappen. M.b.t. de fase waar Berkel centrum west op dit moment is en waar oost op dit moment is, verwachten wij nog steeds dat de westkant eerst ontwikkeld gaat worden en daarna pas de oostkant. Dat in eerste instantie even mijn reactie op de heer Blonk. Daarnaast zijn nog wat extra vragen gesteld van de andere commissieleden. De heer Hofman vroeg naar de effecten op de grex. Op dit moment heeft dat dus helemaal nog geen effect, omdat we nog in de fase zitten dat ze tot maart 2021 de tijd hebben. Op het moment dat we echt een signaal krijgen dat het anders is, dan gaan we natuurlijk met u in gesprek. Om de scenario's nu al te bedenken, dat ligt nog echt niet voor, dat is te prematuur. Ook omdat ik nog geen enkel signaal heb gekregen dat de ontwikkelaar niet het voornemen heeft om gewoon alle gronden tegelijk af te willen nemen. Dat is ook nodig om dat hele gebied te laten ontwikkelen en daar

hebben wij als gemeente ook belang bij. Mooi dat mevrouw De Geus zegt: van mij mogen die winkeltjes er wel komen. Dat is ook de bedoeling, daarom is dat plan ook zo voorzien. Maar u heeft het bestemmingsplan wel breed gemaakt. Het is mogelijk in de toekomst er een andere invulling aan te geven, maar dat is voor ons, gezien de plannen, gezien de fase waarin we zitten, nog echt nog helemaal niet noodzakelijk om daar naar te kijken. Om daar een bijeenkomst met elkaar voor te gaan plannen, dat moment is volgens mij daar als wij horen van de ontwikkelaar, dat het niet gaat lukken. Dat is het moment dat wij met hen in gesprek gaan om na te denken over eventueel scenario's. Dan komen wij uiteraard ook bij u terug. Vooralsnog, volgens mij hoor ik u dat ook zeggen en u heeft dat ook vast gesteld, ligt er gewoon een heel mooi plan en willen we allemaal dat dit tot uitvoering gebracht gaat worden. Alle vertrouwen is er ook nog dat het doorgaat. Volgens mij heb ik redelijk zo de vragen kunnen behandelen. Dank u wel.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: Nu heb ik even van de wethouder gemist, dat ligt aan mij, niet aan de wethouder, mijn vraag wanneer zij gehoord heeft dat de investeerder zich terug trekt. Misschien wil ze dat even herhalen, want dat heb ik even gemist. Wethouder Arends: Op 20 juli heb ik een bespreking gehad. Op 20 juli hebben ze mij dat laten weten. De heer Blonk: Het gekke is, dat ik die berichten al een hele tijd geleden heb gehoord. Dat was ergens in de eerste helft van juni. Toen heb ik al gehoord, dat die investeerder er niet meer zou zijn. Ik wist dat ook niet zeker. Het is 20 juli geworden, misschien heb ik het verkeerd verstaan, maar ik vind het toch nog een behoorlijke tijd geleden. Ik vind dat u op dat moment, ook al is het in een reces, dat u de raad had moeten informeren van: jongens, ik heb een probleem, we lopen vertraging op, want de investeerder en het pensioenfonds heeft zich terug getrokken. Dus dat vind ik jammer. Ik wil u meegeven, dat dit de laatste keer is dat dit zo is, want een actieve informatieplicht van de raad is hier dubbel en dwars van toepassing. Ten aanzien van blok 1 is de situatie dus zoals de wethouder nu schetst, nog erger dan ik hem eigenlijk dacht. Het is meer dan ik dacht. Ik dacht: met dat blok is het rond, dat gaat gebeuren. Maar ook dat is zelfs niet het geval. Het maakt mijn zorg alleen maar groter. De deadline ligt ergens eind maart, dat is een hele tijd, we gaan dus een behoorlijke vertraging oplopen. De zekerheid dat er in maart wel een investeerder is, daar heb ik geen fijn gevoel over. De minister van financiën heeft vandaag bij het aanbieden van de miljoenennota hele sombere economische vooruitzichten in het vooruitzicht gesteld en dat heeft zeker ook betrekking op dit soort dingen in de economie. Ik maak me dus hele grote zorgen, dus ik denk dat het heel verstandig is, en ik heb mijn eerste termijn daarmee afgerond, dat we bij elkaar moeten gaan zitten als commissie ruimte, de wethouder en de behandelend ambtenaren, die erbij betrokken zijn, om toch over de mogelijkheden die er zouden kunnen komen op een vroeg tijdstip over na te kunnen denken, dan dat we dat pas eind maart of in april gaan doen. De heer Jumelet heeft dat heel goed omschreven. Ik denk dat we dat zeker in dit najaar moeten gaan doen. Ik denk dat de raad bij dit belangrijke, prachtige project de vinger aan de pols moet houden. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Dank aan de wethouder voor de beantwoording van de vragen. Vooralsnog wil ik benadrukken dat we vertrouwen houden in de wethouder v.w.b. de uitvoering van dit grote project. In die zin vind ik het ook nog niet nodig om nu al vanuit de raad actie te gaan ondernemen. Wat de wethouder aangeeft: er is nog tot maart volgend jaar de tijd gegeven door ons aan die projectontwikkelaar. Laten we vooral nog even het vertrouwen in de wethouder houden. Voor de rest gaan wij nog even terug in de wachtstand en wensen wij de wethouder alle succes toe.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik vind dat de heer Hofman het heel mooi heeft verwoord. Ik wil me daarbij aansluiten. Wat de heer Blonk zegt, om nu al bij elkaar te gaan zitten en te gaan anticiperen op dingen waarvan we op dit moment nog niet weten dat het gaat gebeuren, er is nog ruimte om tijdig tot een oplossing te komen, dat lijkt ons nu dus ook niet aan de orde. Ik sluit me aan bij de woorden van de heer Hofman. Dank nog aan de wethouder voor de toelichting. Bedankt.

De heer Blonk, L3B: Een reactie op de heer Hofman. Hij legt nadrukkelijk het accent op het vertrouwen in de wethouder. Ik heb op geen enkel moment gezegd, dat ik geen vertrouwen in de wethouder heb t.a.v. de uitvoering van dit traject. Ik wil dat toch even heel duidelijk stellen, dat hij wel naar mij die suggestie wekte. Dank u wel.

Mevrouw De Geus, GL: Wethouder, bedankt voor de toelichting. Ik wil nog even zeggen, dat over dat winkelrondje voor mij persoonlijk is. Dat het nieuwe normaal juist is, dat de jeugd het op de iPad doet. Verder sluit ik me aan bij de heer Blonk, want wellicht kunnen we dan in november, als we het toch over centrum oost gaan hebben, toch weer even wat verder praten over hoe het nu staat met centrum west. Dat is het. Dank u wel.

De heer Jumelet, WIJ: Ik ben het niet altijd eens met de heer Blonk, maar in dit geval ben ik het wel eens met de heer Blonk. Wij hebben grote zorgen. Dat wordt bevestigd door het feit dat wij bij blok 1 een ander beeld hadden dan nu de wethouder geeft. Dat geeft ons toch wel wat zorgen. Anderzijds: wij heb zogenaamde BOB-model. Dat vinden we heel goed: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming. Als je dat ook neerlegt op dit verhaal, zou het wellicht heel goed zijn om in die eerste B, de beeldvorming, toch in het najaar ons eens te laten informeren als commissie door het college van: hoe kijk je nou aan tegen de situatie die ontstaan is en wellicht voort duurt en wellicht ook in maart zal zijn, of misschien wel anderszins. Ook wel om te voorkomen op het moment dat het straks uur U is eind maart en de situatie zich voordoet, dat wij als raad of als commissie ons onvoldoende hebben kunnen buigen of hebben laten informeren over scenario's, over risico's, over mogelijke oplosmogelijkheden. Ik zou er toch heel erg voor willen pleiten om in het najaar in het licht van het BOB-model te zeggen: joh, college, informeer nou eens de raad en neem ons nou eens mee om een goed beeld te krijgen op dit onderwerp, die risico's en scenario's. Nog een punt, dat meneer Blonk ook aangaf: de situatie dreigt er niet beter op te worden als het gaat om de economische situatie van het land, wellicht mede veroorzaakt door de coronacrisis. In die zin vind ik de vooruitzichten ook niet zo optimaal, dat het heel snel de zorg weg neemt. Overigens is het voor ons geen vertrouwenskwesitie, het is een kwestie van: hoe kan je nou als raad, college, ervoor zorgen dat dit beeldbepalende project tot een goed einde komt of tot een goede realisatie komt, al dan niet in aangepaste vorm, maar wel vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Het is geen vertrouwensverhaal, maar wel een kwestie van: hoe kan je nou hier gezamenlijk in optrekken en zorgen dat je, op het moment dat je tot besluitvorming moet komen, goed voorbereid bent. Dank u wel. Mevrouw Verhoef: U wilt om de tafel gaan zitten met de wethouder en de raad en u volledig laten informeren. Aan de andere kant is hier een markt aan het ontwikkelen. Er is een ontwikkelaar, een investeerder die zich heeft terug getrokken en er kan een nieuwe naar voren treden. We hebben het nu even overgedragen aan die partijen om hun ding te gaan doen waar ze goed in zijn. Welke oplossingen gaan wij als raad dan bieden op dat moment, als er nog steeds ruimte is om tot een oplossing te komen voor maart 2021? Dan ga je toch dingen moeilijker en complexer maken? Hoe ziet u dat? Welke oplossing gaat u aandragen dan? De heer Jumelet: Het mij nog niet zozeer om oplossingen, het gaat mij om de B van het BOB-model, de beeldvorming. Laten we ons nou eens goed laten informeren en mee laten nemen in hoe de situatie mogelijkwijs is en welke richtingen het zouden kunnen zijn. De scenario's et cetera. De oordeelsvorming en het aandragen van oplossingen kan je feitelijk doen op het moment dat je weet wat de definitieve situatie is. Maar het gaat er even om, dat we de tijd die wij hebben tot maart of tot 1 april alsjeblieft goed benutten door met elkaar het gesprek te hebben van informatieoverdracht. Het gaat me nog niet zozeer om oplossingen.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik kan me eigenlijk wel aansluiten bij vorige sprekers, de heer Jumelet en de heer Blonk. Ik vind dat de wethouder heel erg inzoomt op terugtrekken van een investeerder, dat er nog geen man over boord is, het is prematuur, te prematuur zelfs, dus het kan allemaal nog goed komen. Dat is natuurlijk allemaal waar, maar het gaat ook om dat andere punt, dat al een paar keer op tafel is gekomen, dat we in een enorme crisis terecht zijn gekomen, die een enorme impact kan hebben op het welslagen van dit project. U hoort mij niet zeggen, dat het al verloren is, en ik hoop dat ook zeker niet, maar we moeten heel scherp aan de wind varen, we moeten dit heel goed monitoren. Daarom ook de oproep aan u om ons actiever, en dan ook echt actief, te informeren over de ontwikkelen. Niet als één van de leden erom vraagt. Dus ik ben er een groot voorstander van wanneer we hier niet volgende maand maar in november nog even wat expliciet bij stil staan. Dan wil ik ook het college toch vragen om na te denken over scenario's, die we natuurlijk heel goed kunnen bedenken tegen de achtergrond van de coronacrisis. Dan kunnen we daarover een opiniërend gesprek voeren. Ik zou niet echt tot maart willen wachten, dan nemen ook bij mij de zorgen behoorlijk toe.

De heer Machielse, VVD: Het debat zo volgende, denk ik dat ik toch maar wat meer beleggingsadvies moet gaan geven om wat zorgen weg te nemen bij andere commissieleden. Volgens mij hoorde ik de wethouder heel duidelijk zeggen, dat de ontwikkelaar, die uiteindelijk toch de eerste verantwoordelijkheid heeft voor het vinden van investeerders voor zijn eigen contractuele verplichting, dat die het ziet zitten en er geen twijfel over heeft op dit moment of hij zijn verplichtingen na kan komen. Ik kan dan niet anders dan daar ook het college in volgen. Natuurlijk ben ik het eens met enkelen van de commissieleden dat wij de rol en de taak hebben om vooruit te denken en om een antwoord klaar te hebben mocht de vraag er liggen. Maar zolang de vraag er niet ligt, voel ik er niet zoveel voor om nu in allerlei scenario's te gaan denken, ons in richtingen te duwen en het oorspronkelijke plan, dat gewoon door deze raad is vast gesteld, nu eigenlijk al mentaal van tafel te vegen en over alternatieven te gaan nadenken. Wanneer het college ons aangeeft: die ontwikkelaar ziet het nu niet zitten, we moeten met elkaar nadenken over een alternatief, dan zal de VVD vooraan staan om daarin mee te denken. Maar totdat het college, die als opdracht heeft het plan van de raad uit te voeren en de ontwikkelaar die daarin een contract heeft met de gemeente, dat aangeeft, is het voor de VVD heel helder: we verwachten inderdaad volledige informatie, maar voor ons is er op dit moment geen reden tot paniek. De

heer Blonk: Ik denk toch dat de heer Machielse me verkeerd begrijpt. Ik, maar ook de andere collega's die het woord gevoerd hebben, hebben het totaal niet over het van tafel vegen van de huidige plannen. Als u dat zo aangeeft, dan heeft u ons niet goed begrepen. Of wij hebben het niet goed gezegd, hier ga ik dan meestal maar van uit. Maar het is geen van tafel vegen van het plan, het is het bekijken van de kansen en die afwegen, de mogelijkheden die je zou kunnen zien en hoe je dan in kan grijpen. Die mogelijkheden moet je je goed realiseren. We hebben er nu de tijd voor: maak haast als je tijd hebt, dan heb je tijd als er haast is. Nu hebben we de tijd om haast te hebben, dadelijk hebben we die tijd niet omdat we zover zijn. Ik wil toch in overweging geven dat wij in dit najaar met de wethouder, met de behandelend ambtenaren, met de commissie ruimte in een beeldvormende sessie, met de projectontwikkelaar erbij, om toch eens even te kijken hoe de kansen liggen en hoe we ermee verder zouden kunnen gaan. Dank u. De heer Machielse: De bewoording 'van tafel vegen' heb ik u inderdaad niet in de mond horen nemen, meneer Blonk, maar dat is mijn gevoel als u bij een risico, waarvan de betrokken partijen zeggen dat het niet nabij is, al een alternatief gaat bedenken, dan kunnen wij als commissie en in bredere zin als raad dat bij heel veel dossiers gaan doen. Dan zijn we constant alternatieven aan het bedenken nog voordat het plan überhaupt de eerst uitvoering heeft bereikt. Voor mijn gevoel, en dat is ook het vertrouwen dat het college mij hierin op dit moment geeft, is er nu geen reden om te gaan nadenken over alternatieven. Wanneer de context verandert, dan ben ik het met u eens, meneer Blonk, dan moeten we antwoorden gaan hebben op de vragen die er dan komen. Maar totdat dat punt komt, en dat kan zijn volgende week als de ontwikkelaar het college belt met: ik zie het niet meer zitten. Maar het kan ook zijn als het in februari definitief afketst, dan moeten wij met elkaar nadenken over een nieuwe werkelijkheid. Maar zolang de ontwikkelaar, die de directe partner is van het college hierin, er vertrouwen in heeft binnen zijn gestelde contractuele termijn om tot en met maart volgend jaar de grond volledig af te nemen van de gemeente en het college ons daar het vertrouwen in geeft, zie ik de noodzaak simpelweg niet om te gaan nadenken over alternatieven. Maar wanneer die context zou veranderen, dan moeten we gaan nadenken over alternatieven. Dan verwacht ik ook dat het college, de projectontwikkelaar en de ambtelijke organisatie dat voorbereiden: wat zijn de opties die we hebben? Maar op dit moment schatten wij, met het vertrouwen dat het college ons geeft, de nabijheid van het risico niet in, zoals ik verwacht dat u het inschat. Ik denk dat daar ons verschil van inzicht vandaan komt. Uiteindelijk ben ik het met u eens, dat mocht het nou zeker zijn of nagenoeg zeker zijn, dat het doel, dat we als raad hebben vast gesteld, niet werkelijkheid kan worden, dan zullen we wel moeten. Maar op dit moment schatten wij dat niet zo in. De heer Jumelet: Je moet niet doof of blind willen zijn voor signalen, die je krijgt. Zeker niet in dit grote project. Het gaat niet om alternatieven, het gaat niet om zaken van tafel te vegen, het gaat om je te laten informeren over zaken die aan de orde zijn, wat de ruimte is et cetera. Het gaat niet om alternatieven verzinnen. Het gaat niet om oplossingen verzinnen. Het gaat erom, dat je je goed laat informeren op het moment dat je de tijd hebt. Het gaat ook niet over vertrouwen. Het gaat erom, dat we dit project uiteindelijk goed aan de eindstreep kunnen gaan brengen. Daar moet je je over laten informeren. Net als wat de heer Blonk zegt: als je de tijd hebt, laat je informeren. Wees niet blind voor signalen die je krijgt, want dan zou je een heel slechte adviseur zijn, als je hier blind wil zijn voor de signalen, die er zijn. De heer Machielse: Ik heb een suggestie voor de heer Jumelet en die uit ik ruim binnen de 30 seconden. Als er aan informatie behoefte is, dan heeft u daar al middelen voor. Dan kunt u schriftelijke vragen stellen aan het college, u kunt vragen om een brief van het college met een toelichting. Maar een debat met deze commissie over de mogelijkheden die wij zien of een beeldvorming met ambtenaren over de mogelijkheden die we zien, lijkt ons in deze fase niet opportuun. Dank u wel. De heer Jumelet: U wilt zich dan niet laten informeren in deze? Dat is toch vreemd. Maar goed.

De heer Muis, D66: Ik ben het helemaal eens met de heer Van der Stelt, de heer Blonk en de heer Jumelet. We moeten anticiperen. We zien een levensgroot risico. Ik vind dat de reactie nog weinig urgentie uitstraalt. Je hoeft inderdaad niet meteen scenario's te hebben, maar ik vind dat wij als raad, maar te beginnen met het college zelf, moeten nadenken over wat dit kan betekenen. We moeten niet af gaan zitten wachten tot maart, dat is een half jaar verder. Dan zitten we in het oog van de orkaan van de economische crisis, dat moeten we echt niet gaan zitten afwachten. Ik wil zelf goed up to date informatie krijgen, zodat wij weten wat er speelt, zodat wij ook kunnen anticiperen op dit plan. We verwachten ook, dat de wethouder ons daarin mee neemt. Daar gaan we geen instrumenten voor inzetten als wij denken dat het niet komt. Dat zou de omgekeerde wereld zijn. Ik lees nu allemaal halve antwoorden bij de schriftelijke vragen. Dat de ontwikkelaar wellicht wel weer gronden af gaat nemen in het najaar. Volgens mij is er genoeg te bespreken en genoeg om op te anticiperen. Laten we alsjeblieft niet gaan wachten tot maart, want als we dan nog moeten gaan nadenken over wat we gaan doen, dat lijkt me een heel slecht plan. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Ik begrijp aan de ene kant heel goed de bezorgdheid m.b.t. wat er niet alleen in Nederland, maar wat er in de hele wereld zich afspeelt, welke gevolgen dat heeft, in eerste instantie de volksgezondheid, maar zeker ook de economie. Dus ik begrijp uw zorg. Als we inzoomen op dit project, dan is de Lidl zeker, daar zijn harde afspraken. Dat is de helft van de commerciële ruimte. Daarnaast zijn er 170 woningen, waar ongelooflijk veel vraag naar is binnen Lansingerland en ook vanuit de regio. Als derde is er een cultuurhuis, waarin u als raad en een onderdeel van uw commissie ook aangegeven heeft, dat u dat graag wil. Vooralsnog zien wij geen enkel risico. Het ziet er heel goed uit en het is niet zo, dat als één investeerder zich terug trekt het daar van afhangt of het plan wel of niet doorgaat. De bouwstenen, die u heeft meegegeven in het bestemmingsplan: de ontwikkelaar heeft nog geen signaal afgegeven, dat hij geen vertrouwen heeft om de gronden af te nemen. We hebben een goede overeenkomst met hem, dat zij voor maart de gronden afnemen. Dan is echt het moment, of zoveel eerder als de ontwikkelaar naar ons aangeeft: ja, we gaan het niet afnemen. Heel terecht dat u zegt: wij willen vroegtijdig meedenken over de scenario's, die dan eventueel aan de orde komen. U heeft in het bestemmingsplan al ruimte gegeven om andere bestemmingen daarop te kunnen voorzien. De heer Blonk: De wethouder gaf aan, dat één investeerder zich heeft terug getrokken. Betekent dat dat er meerdere investeerders zijn? Wethouder Arends: Nee, ze hebben een verre onderhandeling met één investeerder. Die investeerder wilde eigenlijk alles afnemen, zowel het commerciële deel als het woondeel. De ontwikkelaar had daar ook alle belang bij. Dat er nu onderhandelingen zijn met één investeerder, betekent niet dat er geen andere investeerders zijn. Dat bedoelde ik daarmee. De heer Blonk: Mijn vraag is dan: zijn er dan andere investeerders op dit moment, die hebben gezegd: ik wil investeren? Wethouder Arends: Ik heb begrepen van de ontwikkelaar dat zij daar nu naar op zoek zijn. Ik weet niet welke investeerder. De heer Blonk: Het antwoord is dus gewoon nee? Wethouder Arends: Nee, u vraagt aan mij: zijn er andere investeerders? Ik weet van de ontwikkelaar dat zij in gesprek zijn in het zoeken om afspraken te maken met nieuwe investeerders, maar ik weet niet hoeveel dat er zijn of wie dat is. Daar ben ik niet over geïnformeerd. De heer Blonk: Het is mij helder, er zijn gewoon geen andere investeerders op dit moment. Er was er één die ver op streep was, maar heeft afgehaakt. Wethouder Arends: De heer Machielse gaf aan: is het nu het moment van paniek? Dat denk ik niet. Met wat ik net noemde, waar zekerheid is. Vooralsnog heb ik geen alarmbellen van de ontwikkelaar gekregen, dus wij gaan er nog steeds van uit, dat de ontwikkelaar alle gronden gaat afnemen, dan wel dit jaar dan wel in ieder geval voor maart. Dat neemt niet weg dat we bezig zijn met de toekomstperspectieven: wat doet de coronacrisis? Heel veel antwoorden hebben we nog niet. We weten dat het impact heeft. In hoeverre dat in Lansingerland is, ja, dat gaan we met elkaar bespreken, dat zijn we aan het bespreken en daar gaan we in het vervolg over nadenken. U vraagt om u actief te informeren. In de afgelopen periode hebben we dat ook gedaan. Ik begrijp wel, gezien deze informatie die tot u is gekomen, dat u zegt: wij zouden misschien wel maandelijks geïnformeerd willen worden. Dat vind ik ook prima en goed om te doen. Dus ik zou die afspraak met u willen maken, om u maandelijks op de hoogte te brengen rondom de ontwikkelingen van Berkel centrum west. Ik kan me dan voorstellen, met die informatie, dat u dan zegt: dit is het moment dat wij een debat willen of een bespreking in de commissie. Het lijkt mij echt nog te prematuur, ook gezien de afspraak die wij met de ontwikkelaar hebben, om nu in november al een bespreking te hebben over verschillende scenario's. Ik kan me wel voorstellen, stel dat dit jaar de realisatie van het afnemen van de gronden niet is geslaagd, dat we bijvoorbeeld zeggen dat januari of februari het moment zou kunnen zijn om na te denken over andere scenario's. Dat zou mijn beeld zijn. De heer Jumelet: Waar u op in gaat, is dat wij een bespreking zouden moeten gaan hebben over scenario's. Waar om gevraagd wordt, is een beeldvorming. Dat vind ik van een iets andere aard. Mijn vraag is eigenlijk heel concreet: kunnen wij gewoon niet met elkaar de afspraak maken, dat wij bijvoorbeeld in oktober een beeldvorming hebben met elkaar, waarin de raad bij gesproken wordt over de risico's in het plan, maar ook de scenario's, die daaraan gekoppeld zijn, die in dit plan al bedacht zijn. Ze zitten in het plan en als ze er niet in zitten, dan is het plan niet compleet. Er wordt elke keer het woord 'paniek' gehanteerd, maar ik bespeur noch bij de heer Blonk, noch bij de heer Van der Stelt, noch bij de heer Muis paniek. Het gaat erom, gewoon heel realistisch, met elkaar in gesprek komen over dit onderwerp. Er is totaal geen paniek. Dank u wel. Wethouder Arends: Om op de interruptie van de heer Jumelet in te gaan twee dingen. Over beeldvorming. Uiteraard kunnen wij een beeldvorming met elkaar doen. Ik denk alleen echt, dat dit nog te vroeg is. We hebben echt geen enkel signaal van risico, dat het niet door zal gaan. Ik begrijp uw verontrusting t.a.v. de impact van de coronacrisis en van wat dit zou kunnen betekenen, en het zou mogelijk iets kunnen betekenen, maar op dit moment en gezien het plan, zoals het eruit ziet, zien wij daar geen risico in. Wij hebben nog alle vertrouwen dat de gronden totaal worden afgenomen door de ontwikkelaar. Ik vind het dan ook echt te vroeg om in oktober een beeldvorming met elkaar daarover te gaan houden. Over de financiële risico's: dat is in beeld gebracht. Stel dat de ontwikkelaar zegt en daar ga ik vooralsnog niet van uit: wij trekken de stekker eruit. Dan worden die risico's meegebracht: wat betekent dit voor de grondexploitatie, wat betekent dit financieel voor de gemeente? Maar ook: welke invulling willen wij geven? De invulling die wij willen geven is het toevoegen van woningbouw, een cultuurhuis en commercieel. Dat zullen dan ook de scenario's zijn: wat is daarvan haalbaar? Nogmaals: ik denk echt dat dat te vroeg is op dit moment. Over paniek: ja, dat

klopt, meneer Jumelet. Ik heb alleen de heer Machielse iets horen zeggen over paniek, maar niets bij u. Ik hoor juist, dat u zich zorgen maakt over de impact van de coronacrisis. Daarover zijn we in gesprek m.b.t. de toekomstperspectieven, de lezingen die we met elkaar hebben. Ik denk ook echt niet dat u met zijn allen aan paniek doet, maar ik denk wel dat we vooralsnog alle vertrouwen in de ontwikkelaar kunnen hebben. Daar hebben we afspraken mee tot maart 2021. Volgens mij heb ik toegezegd om maandelijks de commissie op de hoogte te brengen. Mocht dat aanleiding zijn voor de commissie om dat dan te bespreken, want ik hoor een terechte zorg: kan de coronacrisis een gevolg hebben voor Berkel centrum west, dat we dan met elkaar zouden kunnen kijken: stel dat het niet wordt gerealiseerd in 2020, dat we dan in januari of februari met elkaar een beeldvorming hebben om een eerste beeld te schetsen van de scenario's? Dank u wel.

De voorzitter: Ik heb u een toezegging horen doen. Ik hoor de raadsleden zeer divers qua reactie. We gaan zien hoe dit een vervolg krijgt, maar dat dit een vervolg krijgt, staat bij mij als een paal boven water. Ik dank u voor dit item. De heer Blonk: Uw samenvatting is terecht, maar ik moet wel constateren dat in de samenvatting ook aangegeven had kunnen worden: voor het wel bespreken, voor een beeldvorming in dit najaar, is een ruimte meerderheid in deze raad. Dus ik zal er zeker nog informeel over praten om dat alsnog te organiseren en te regelen. De voorzitter: U bent mij voor. Ik had ook al het e.e.a. beluisterd. Vandaar dat ik zei: hier komt een vervolg op. U geeft daar de verdere invulling aan. We gaan het bezien hoe dit verder gaat. Ik sluit dit onderwerp af.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

De voorzitter: We hebben niets, dat is ook wel wonderbaarlijk.

7a. Actualiteiten uit het college

De voorzitter: Ik zal u melden, dat wij geen voortgangsrapportage hebben ontvangen. Dat heeft u zelf ook al gezien bij de agenda. Wat is de uitleg voor het ontbreken van deze rapportage? Er zijn deze maand geen schriftelijke actualiteiten uit het college voor de maandelijkse voortgangsrapportage. Eventuele nieuwe ontwikkelingen neemt het college op in de rapportage van oktober. Waarvan akte. Wij gaan het de volgende maand horen. We gaan naar de coronabrieven. Deze komen normaliter in de commissie AB naar voren, maar gelet op het feit, dat deze commissie niet deze maand is, hebben wij geoordeeld van: laten we dat op deze agenda zetten. Ik heb begrepen, dat er tot heden geen vragen binnen zijn gekomen, tenzij er nu vragen bij u zijn, dan hoor ik dat graag.

De coronabrieven

De heer Muis, D66: Excuses, het is mij ontschoten dat ze schriftelijk moesten worden ingediend, maar wellicht dat iemand vanuit het college er toch antwoord op kan geven. Ik zie, en ik denk dat iedereen dat ziet als hij de media volgt of in zijn omgeving kijkt, dat het steeds lastiger wordt om personeel in te zetten in het onderwijs, in de kinderopvang, in de zorg. Graag zou ik horen van het college wat zij weten van de signalen in Lansingerland en welke actieve rol zij daar voor zichzelf in zien.

Burgemeester Van de Stadt: Ik vraag wethouder Van Tatenhove er nog even specifiek op in te gaan volgende week, dan hebben we weer wat nieuw nieuws. In algemene zin op dit moment, ook in Lansingerland, neemt het aantal besmettingen snel toe. U heeft het landelijke nieuws gezien. Het is in opmars. Het concentreert zich in en rond de 3 grote steden in Noord- en Zuid-Holland. Ook bij ons zie je een toename, hoewel die niet te vergelijken is met de grote steden. Het concentreert zich bij 20-ers, immigrantenfamilies en op plekken als studentenverenigingen, studentenhuizen, de horeca. Dat zijn allemaal risicogroepen en risicolocaties, die wij minder hebben. Op dit moment het laatste nieuws vanuit de veiligheidsregio: we zien door de opening van de scholen geen toename. Wel wat op het werk, wel wat van vakantie, maar primair is nog altijd de thuissituatie. Dan moet u daar ook het thuiswerk onder vatten. Dus we hebben geen aanwijzingen dat er op de scholen wat aan de hand is. Scholen maken zich natuurlijk zorgen, de kinderopvang maakt zich zorgen. En het zou zeer goed kunnen dat in de toekomst maatregelen genomen moeten worden. Op dit moment geen reden concreet tot zorgen. Op lange termijn, de komende weken, uiteraard de vinger aan de pols. Ik zal wethouder Van Tatenhove vragen om een corona-update. Die van deze week is al klaar, maar volgende week even dit punt goed meenemen. De heer Muis: De portefeuillehouder gaat in op de besmettingen, maar daar gaat het nog niet eens om. Het gaat erom: mensen die ziek zijn, willen zich laten testen, maar testen duren lang, wat ervoor zorgt dat veel onderwijspersoneel, zorgpersoneel en kinderopvangpersoneel niet inzetbaar is. Dit gaat leiden tot dat kinderen niet opgevangen kunnen worden of dat mensen niet geholpen kunnen worden in de zorginstellingen. Ik zou graag willen weten, misschien van de andere wethouder, of die signalen in Lansingerland zijn en hoe wij daar als gemeente of als college proactief iets aan kunnen doen, iets aan willen doen. Burgemeester Van de Stadt: Die zijn er dus niet. Even concreet: er is op dit moment geen enkele aanwijzing van extra besmettingen op scholen of in de kinderopvang. Het is het landelijk beeld,

er wordt niet voor niets testvoorrang gegeven. Er is een risico dat het wel gebeurt, dat weten we allemaal, het is primair landelijk en landelijke maatregelen. Het is ook aan de onderwijssector, wij zijn niet degenen die leraren hebben. Nogmaals: het lijkt me verstandig dat wethouder Van Tatenhove, die over onderwijs gaat, het gewoon even schriftelijk zegt, want zij heeft contact met scholen en kinderopvanginstellingen: hoe bereiden wij ons erop voor? (...) Ook wij als werkgevers zullen zich moeten voorbereiden op die mogelijkheid. Ik heb liever dat we ons wat beter aan de maatregelen houden en zorgen dat we het R-cijfer, dat zich nu tussen de 3 en 5 beweegt, weer naar beneden krijgen. Dat is het allerbelangrijkste. Dat ligt bij het kabinet en die richt zich op bepaalde doelgroepen.

De heer Jumelet, WIJ: Ik trek mijn vraag terug, want die is inmiddels beantwoord.

De heer Markus, CU: Helder, alle brieven, met dank ook voor de update. Bij ons speelde nog wel het volgende. Veel verenigingen, clubs, kerken zijn druk bezig met alle richtlijnen, zodat zo veel mogelijk doorgang kan vinden. Mijn vraag is: stelt het college zich er proactief van op de hoogte hoe iedereen vaart en hoe het loopt? Wij horen specifiek wel dat bij verschillende sportclubs, met name in de buitenlucht, mensen enthousiast hun kinderen komen aanmoedigen, maar daarmee ook het publiek toeneemt. Is het college er van op de hoogte? Biedt het college dan ook proactief aan om in dat soort gevallen misschien die mensen in te zetten, die we ook in de centra inzetten, die dan duidelijk maken dat we afstand moeten houden? Voor vrijwilligers is het best wel pittig om naast de toegang iedereen te wijzen op dat soort zaken. Wellicht kunnen we als gemeente daarin een steentje bijdragen. Dat was het.

Burgemeester Van de Stadt: De heer Markus heeft groot gelijk. Afgelopen zaterdagmiddag hadden wethouder Van Tatenhove en ik graag onze opwachting gemaakt bij BVCB tegen CVV Berkel. We hebben geconcludeerd, ook in overleg met de voorzitter van BVCB, dat het gewoon weer te druk wordt op de sportclubs en langs de velden en dat dat een risico inhoudt en dat het clubbestuur het zwaar vindt om dat goed in de gaten te houden. Dat is iets wat wij heel nauwgezet monitoren. Als je de combinatie maakt met dat het weer oploopt en dat we ons beter aan de maatregelen moeten houden, dan kunt u zich voorstellen dat het huidige beeld niet onlogisch is dat op korte termijn wij extra maatregelen zullen nemen richting allerlei organisaties. We gaan uiteraard primair even van de veiligheidsregio en de regioburgemeester uit via de noodverordening. In de nieuwe noodverordening van vandaag staan geen extra maatregelen, die ons raken. Alleen de luchthaven. De heer Markus: Dat is heel erg repressief gericht. Als het oploopt, halen we de teugels weer aan. Waar wij juist naar vragen: kunnen wij die clubs niet ondersteunen in hoe het nu loopt, om hen daarin te helpen om iedereen erop te wijzen: houd nou die afstand, want dan kunnen we die club open houden. We zetten mensen in in de centra, kunnen we die mensen ook niet daar inzetten? Het is goed om mensen erop te wijzen, want dan houden we het misschien met elkaar leefbaar zoals het nu is. Burgemeester Van de Stadt: Ja, natuurlijk, maar er zijn een heleboel locaties in onze gemeente, waar wij zelf verantwoordelijkheid voor hebben, denk maar aan het skatepark, tot en met het Rottemerengebied. Dat zijn ook de locaties waar we mensen inzetten. Er zijn ook gewoon verenigingen, of ze in de sport zitten of cultuur, de kerken, de horeca, de supermarkten, waar wij van mogen verwachten, dat zij de verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen terrein. We ondersteunen altijd graag, daar ben ik altijd toe bereid, dat begrijpt u, maar dat gaan wij niet waarmaken, zonder dat zij zelf hun best doen. We hebben ons de hele crisis niet repressief opgesteld, we hebben hier niet met boetes gezwaaid, het is altijd in goed overleg gegaan en altijd met ondersteuning van de clubs. Dan zeg ik ook, met de voorzitter van BVCB, want zij zien ook dat er problemen zijn, dat het weer druk wordt, dat we altijd overleg hebben. Dat is dus zeker niet repressief, dat zijn gezamenlijke maatregelen, maar we zien wel aan gedrag dat we de nood weer wat hoger moeten inschatten.

De voorzitter: Misschien nog een oproep, burgemeester, vanuit uw zijde naar een ieder om toch nog eens even goed de afstand te bewaren. Of dat nou bij cultuur, sport of waar dan ook is, in de winkel, misschien zou dat een item kunnen zijn, omdat het aan het verslappen is. Maar dat is een suggestie mijnerzijds. De heer Markus: U haalt de woorden uit mijn mond. Burgemeester Van de Stadt: Absoluut. U weet: wij communiceren regelmatig in de filmpjes, de billboards en dergelijke. Het is altijd een beetje in de communicatiestrategie, dat je wel de toon moet raken en in de beleving van mensen op het spoor moet zitten. Daar maken wij een heel zorgvuldige afweging in, maar ook daarbij kunt u erop rekenen bij de huidige dingen: u kunt binnenkort ongetwijfeld wat verwachten. De voorzitter: Bij deze een toezegging. Dank u.

Wilderszijde

De voorzitter: Ook niet onbelangrijk: de brieven over Wilderszijde. De subsidie: geen toekenning van subsidie. Misschien kan wethouder Van den Beukel ons daar een toelichting op geven, want het was toch wel een zeer uitgebreide brief wat over ons heen gekomen is. Met andere woorden: wij krijgen nu niets.

Wethouder Van den Beukel: Ik hoop, dat ik te verstaan ben. Ja, we krijgen nu niets. Met de nadruk op het woordje nu. Dat nieuws is ons rauw op het dak gevallen, is mij rauw op het dak gevallen, is het college rauw op het dak gevallen. Ik kan me voorstellen bij u als raad ook. Het is goed om hier even de gelegenheid te krijgen daarbij stil te staan. Hoe is het precies gegaan? Om even de eerste dagen terug te filmen. Woensdag is onze projectleider gebeld door het ministerie van Binnenlandse Zaken. Vrij kort: dat onder embargo donderdagochtend de brief al zou worden verstuurd naar de Kamer. En de mededeling was: u zit er nu niet bij, zou u een nadere uitwerking kunnen plegen? Er was niet veel ruimte om door te vragen op dat moment, want er leek een belronde gedaan te moeten worden. Er werd vooruit verwezen naar een evaluatiegesprek, dat zou kunnen gaan plaats vinden. Dat gaan we natuurlijk voeren. Deze week is een eerste gesprek in regioverband over evaluatie van deze eerste tranche. Dat ziet meer op de techniek. Hoogstwaarschijnlijk volgende week vinden dan het inhoudelijke evaluatiegesprek plaats met het ministerie van Binnenlandse Zaken over de exacte achtergronden van deze afwijzing voor de eerste tranche. Daar zijn we natuurlijk zeer benieuwd naar, maar vorige week was er nog weinig tekst en toelichting. Donderdagochtend ben ik persoonlijk gebeld door de gedeputeerde van wonen provincie Zuid-Holland, die ons een hart onder de riem stak en ook aangaf dat zij duidelijk had gekregen bij het ministerie van Binnenlandse Zaken dat de afgewezen projecten, inclusief Wilderszijde, bij nadere uitwerking een zeer goede kans maken voor de tweede tranche. Hoeveel houvast je daaraan kunt ontlenen, daar kan iedereen het zijne of het hare van denken, maar op zich een sympathiek gebaar en ook een positief signaal. We hebben meteen gedacht dat het goed zou zijn om u als raad integraal de brief van de minister door te sturen met een kleine oplegger daarbij. Dus die staat vanavond ook op de agenda. En er is natuurlijk ook meteen contact gezocht met de marktpartijen, de partijen met wie we dit samen doen. We hadden natuurlijk gehoopt, dat het bericht anders zou zijn. Overigens, het bericht zou formeel pas begin oktober komen. We waren niet alleen ontstemd omdat het op dit moment een nee is, ook waren we wat verrast door de timing, maar de Haagse politiek zal daar mee te maken hebben, dat het voor Prinsjesdag moest of iets dergelijks. Marktpartijen reageerden eigenlijk zoals gehoopt en niet zoals gevreesd. Gehoopt, namelijk, hun reactie was: dit is jammer, vervelend, maar we zien dat we nog steeds een heel mooi plan hebben, we dat er nog ruim mogelijkheden zijn om voor volgende tranches in aanmerking te komen, dus we maken ons wat dat betreft geen zorgen, we blijven gewoon meedoen, meewerken aan de volgende stappen. Ik heb morgen het volgende stuurgroepoverleg met marktpartijen, waarbij we elkaar nog nader kunnen spreken over dit thema. Maar het was wel plezierig, dat ook bij hen, ik zeg met nadruk 'ook' want voor het college geldt het evenzeer, dat er geen sprake is van paniek of iets dergelijks. Vervolgens hebben we begin deze week, het is nog maar dinsdag, natuurlijk de volgende stappen gezet in het doordenken van de volgende stappen. Het belangrijkste wat ik nu met u zou willen delen is, dat we er volgens mij heel goed aan doen om even pas op de plaats te maken als het gaat om conclusies trekken. We werken in zekere zin gewoon door, het voorontwerp bestemmingsplan ligt bij de bestuurlijke partners voor voor inspraak, bij de DCMR's van deze wereld. We hebben nog niet goed de vinger erachter wat de reden is van deze afwijzing voor deze tranche. Je kunt er allemaal ideeën bij hebben, dat we te duur of te goedkoop zouden zijn, de verkeerde plek, maakt niet uit, maar we hebben feitelijk die informatie nog niet. Dus ik wil die ophalen en daar zelf een actieve rol in spelen. Vervolgens wil ik die in het college verder doordenken en daarna met u delen, vanzelfsprekend. De eerste berichten: je staat gesteld voor de tweede tranche. Je zou ook kunnen lezen in de brief van de minister, dat eigenlijk ongeveer de helft van de projecten uit de race zijn, terwijl nog maar minder dan 1/3 van het geld op is, dus daar kun je best een beetje positief van worden. Maar niet op de zaken vooruit lopen, eerst analyseren, vervolgens met u delen en dan volgende stappen zetten. Dat is de lijn, die het college voor stelt. Dat even als introductie.

De heer Muis, D66: Allereerst hartelijk dank voor de toelichting door de wethouder. Inderdaad, het zal hem zitten in wat de nadere uitwerking dan precies moet inhouden. Het besluit op die tweede tranche is pas in februari, wat betekent dat we 5 maanden in het ongewisse zitten. Wat betekent dat dan voor de planning? Kun je dan gewoon verder met je planning hoe je bezig was? Of wordt dat nu stop gezet tot we weten wat de uitkomst is van die tweede tranche? Ik las ook in de brief van de minister, dat er nu dus nog 3 tranches komen. De vraag is: hoelang hebben marktpartijen de tijd? Positief, zeker, dat zij nu gewoon verder willen, dat is heel fijn. We gaan er natuurlijk ook van uit, dat de tweede tranche gaat lukken als we weten als exact het punt is. De vraag is ook: de marktpartijen willen vervolgstappen zetten, doen ze dat dan ook zonder enige garantie vanuit de gemeente? Of gaan wij dan in de tussentijd een risico op ons nemen door met hen verder te gaan? Ik heb nog heel veel meer vragen, maar gezien de tijd, zullen we die op een later moment stellen, maar dit zijn even de belangrijkste vragen. Dank u wel. Wethouder Van den Beukel: De impact op de planning, is die nu 5 maanden naar achteren? Er is impact op de planning, laat ik daar niet geheimzinnig over doen, maar wat exact die impact is, ook dat moeten we nog bespreken en analyseren. Sommige dingen kunnen gewoon doorlopen. Met stoom en kokend water wordt hard gewerkt aan diverse private overeenkomsten. Iets van de stoom kan daaraan ontsnappen en dat is ook niet perse slecht voor de uitkomst, maar het proces kan eigenlijk gewoon doorlopen. Ook het

voorontwerp bestemmingsplan kan gewoon doorlopen. Uiteindelijk het ontwerp bestemmingsplan, ja, daar verwacht ik wel een negatieve impact op, dat het mogelijk een klein stukje naar achteren schuift inderdaad. Het klopt dat de uitkomst van de tweede tranche in februari komt. Tegelijkertijd, we hebben dus nu gezien dat de uitkomst plotseling een maand eerder kwam dan eerst voorgesteld, dus die regeling is in ontwikkeling, de regeling woningbouwimpuls. Ik heb uit de brief begrepen, dat er vandaag weer een kleine ophoging van het budget heeft plaats gevonden, maar daar wil ik niet teveel op vooruitlopen. Zodra ik de impact op de planning helder heb, ga ik die natuurlijk met u communiceren. Dat spreekt voor zich, maar er kan veel werk gewoon doorgang vinden. Dan uw vraag over de marktpartijen. Een deel van de marktpartijen, het gaat er nu nog om twee, nog los van Waal, BBGZ en OCW: de ene heeft een grondpositie en de ander werkt volgens een ander model. Ja, die zijn gewoon gecommiteerd aan Wilderszijde. Ze hebben ook veel geïnvesteerd in de voorfase. Ze zien een breed draagvlak bij uw raad voor het masterplan. Ze zijn ook gewend aan andere projecten met hun hick-ups. Je kunt in Nederland geen woonwijk bouwen van deze omvang zonder dat het af en toe door wat turbulentie heen gaat. Vanuit hun professionaliteit zie ik niet direct dat zij hierdoor van de leg raken. Er treden meer risico's op, misschien ook financieel: dat is ook zaak van nadere studie. Vooralsnog zie ik dat niet meteen.

De heer Blonk, L3B: De vragen die bij ons zijn opgekomen, toen we het gelezen hebben, die zijn ook bij de wethouder opgekomen, merk ik. Althans, zo gaf hij aan. Ja, je wilt weten wat de oorzaak is, dat we niet door de eerste selectie van de eerste tranche zijn gekomen. Dat is nog niet bekend. Dan kun je je afvragen of onze aanvraag met enige aanpassingen kansrijk is of moeten het grote aanpassingen zijn. Ik ben benieuwd hoe de overleggen gaan. Ik vind het fijn, dat u aangegeven hebt, dat u dat goed gaat terugkoppelen naar ons. Ik wil nog één punt mee geven, wat mij erg opgevallen is. 10 van de 27 projecten, ruim 46% van de 51.000 woningen, liggen in gemeenten langs de zogenaamde oude lijn: Dordrecht, Rotterdam, Schiedam, Delft, Rijswijk, Den Haag, Leiden. Vorige week is dat in de beeldvorming ook aangegeven. Dat is de spoorlijn, die 4-sporig wordt naast de Randstadrail. Dan zie je dus dat er waarde wordt gehecht aan wonen en OV, dat die eigenlijk niet te scheiden zijn. Dat is een Siamese tweeling, die je niet uit elkaar kan halen. Ik zou u op voorhand willen meegeven om onder de aandacht te brengen bij het ministerie, dat bij de aanvraag in de tweede tranche duidelijk gemaakt moet worden: wij liggen met Wilderszijde ook langs de Randstadrail, de E-lijn. Dat is een hele drukke lijn: Rotterdam, Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp, Voorburg, Den Haag. Tevens ligt die wijk ook aan de HOV ZoRo buslijn. Dat is een hoogfrequentie lijn die van metro naar metro en spoor loopt. Die lijn staat in het MIRT ook al met een dun lijntje aangegeven, de mogelijke railverbinding. Ik denk als je dat aangeeft in relatie met die oude lijn: joh, wij zitten langs een soort nieuwe lijn, mogelijk dat dat mee kan helpen in die aanvraag voor de tweede tranche. Daar wil ik het voor nu bij laten. Ik heb nog een aantal opmerkingen, maar die komen later wel, dat weet u ook allemaal wel. Wethouder Van den Beukel: Dat neem ik zeker mee. De denkkraft van uw raad is natuurlijk altijd waardevol. Ook deze steek ik in mijn zak. Ik doe het niet alleen, we doen het als college helemaal samen. U weet dat collega Fortuyn in alle overleggen die hij frequenteert natuurlijk ook altijd Wilderszijde in zijn zak heeft. Met name ook dat spoorelement, die Randstadrail, en de HOV, ja, dat zijn inderdaad twee van de unique selling points, in slecht Nederlands, van Wilderszijde. We laten geen moment na om dat onder de aandacht te brengen, maar dank voor de onderstreping daarvan.

Mevrouw De Geus, GL: Ik wil wethouder Van den Beukel bedanken voor de toelichting. GL zou GL niet zijn als we zelf al een beetje hadden zitten bedenken wat daar toch de reden van zou kunnen zijn, van die afwijzing in de eerste tranche, vliegtuigen, de HSL, de A16 enzovoorts, maar we horen dat nog wel. Ik heb één vraag, die is niet zo belangrijk, maar ik ben wel nieuwsgierig naar de termijn van het indienen van die tweede tranche. Ik zag de datum van 26 oktober, maar hoeveel erna mag het nog? Dank u wel. Wethouder Van den Beukel: Klopt. Er zijn 2 data. De eerste is de aanmelding en vervolgens heb je de officiële indiening. Het één is in oktober en het andere is in november, uit mijn hoofd. Maar ook dat is iets wat we heel precies uitzoeken. We hebben gelukkig inmiddels goede ervaring met BZK, we zijn één keer door die molen gegaan, dus een tweede keer kunnen we ook die bureaucratische hordes nemen. Maar inderdaad, dat is een zoekrichting.

De voorzitter: Wij wachten af wat er allemaal staat te gebeuren en hoe het allemaal verder gaat verlopen. Dank voor uw toelichting.

7b. Actualiteiten uit de commissie

7c. Verbonden partijen

De voorzitter: Ik zie niks piepen, dus dat is snel voorbij.

8. Rondvraag en sluiting

De heer Jumelet, WIJ: Ik zit even te twijfelen, gezien het tijdstip, of ik het schriftelijk afdoe. Of wilt u hem echt mondeling horen en een mondeling antwoord? De voorzitter: Dat hangt ervan af, of u het kort

en krachtig naar voren kan brengen. Ik hoop dat een antwoord voor twaalf uur gaat lukken. Ik zie wethouder Van den Beukel ja knikken. Kort maar krachtig. De heer Jumelet: We motie als raad een motie aangenomen in 2018 rondom het anti-speculatiebeding. Eerder gaf het college aan, dat de motie is afgehandeld. Het anti-speculatiebeding zou volgens u worden opgenomen in de te actualiseren nota grondbeleid en de te actualiseren woonvisie. De daadwerkelijke inzet wordt per project gebruikt. Dan hebben we 2 vragen. Kunt u aangeven of en op welke wijze het anti-speculatiebeding in 2018, 2019 en 2020 feitelijk is ingezet bij nieuwbouwwoningen in Lansingerland? Is er daadwerkelijk sprake in deze jaren van anti-speculatiebeding op deze nieuw opgeleverde woningen. Wethouder Van den Beukel: In de huidige nota grondbeleid staat een uitgebreide passage over anti-speculatie. Dat is een passage, die wij natuurlijk gewoon hanteren en die mij ook best wel aan het hart gaat, mag u weten. Als bestuur van onze gemeente maken we natuurlijk geregeld keuzes als het gaat om het mogelijk maken van starterswoningen en ook van sociale woningen. Dat zijn keuzes die we maken met het oog op een goed gevarieerd woningbestand. Die keuzes hebben soms financiële consequenties, ook voor de grondopbrengst. Dat betekent vervolgens, dat er natuurlijk als gemeentebestuur veel aan gelegen is om te zien dat niet 1, 2, 3 jaar die woningen, die je met pijn en moeite en ook met financiële offers in dat bestand hebt gekregen, dat die vervolgens veel over de kop gaan en in een heel ander segment belanden. Dus het anti-speculatiebeding is daar eigenlijk een instrument voor om dat te voorkomen. Tegelijkertijd moeten we realistisch zijn. Veel van onze ontwikkelingen duren lang, we hebben het net over Wilderszijde gehad, maar het geldt ook voor andere ontwikkelingen, dus we kunnen het natuurlijk pas opnemen, zo'n anti-speculatiebeding, als we ergens in een fase zitten van projectontwikkeling, waar we nog die mogelijkheid hebben. Dan even heel specifiek het antwoord. Op verschillende manieren zetten we het in, het anti-speculatiebeding. Bij sommige projecten nemen we letterlijk op dat de woning na X-jaar pas mag worden doorverkocht. Bij andere projecten nemen we termijnen op, waarvoor de woningen beschikbaar dienen te blijven voor die bepaalde doelgroep. Voorbeelden zijn bij Wilderszijde plan Waal, daar hebben we een anti-speculatiebeding opgenomen. Daar geldt dat we daar minimaal 3 jaar bewoning door de eerste bewoners verlangen. Bij Parkzoom is ook een specifieke bepaling opgenomen o.a. t.a.v. de maximale huur. Berkel centrum west, waar we het al over gehad hebben, daar dient 25% een starterswoning te zijn van de woningen voor een termijn van 10 jaar. Voor de locatie Treurniet geldt, dat we 10 starterswoningen realiseren met een instandhoudingstermijn van 10 jaar. Waar mogelijk naar voren toe proberen we daar natuurlijk nog meer uit te halen als het gaat om dit soort waarborgen. We moeten altijd realistisch blijven als we te maken hebben met een private ontwikkelaar. Dan heeft dit type voorwaarden vaak wel een drukkend effect, dus je moet daar heel bewust mee bezig blijven als bestuur om die voor- en nadelen steeds af te wegen in de context van het beleid en de motie, die verder heel helder zijn. Dat zou hem zijn. De heer Jumelet: Ik wil toch even reageren als het mag. Het anti-speculatiebeding heeft niet alleen betrekking op starterswoningen, maar met name op de woningbouw, die door beleggers worden opgekocht en verhuurd. Daar gaat het in eerste instantie om, ook in de motie overigens, maar wellicht moeten we op een ander moment van gedachten daarover wisselen. Dat was wel de achtergrond van de vraag, met name het opkopen door investeerders en vervolgens de koopwoningen die niet altijd beschikbaar komen bij inwoners, maar wel via huur in de markt worden gezet. Ik kom er wellicht op een ander moment nog op terug.

De voorzitter, om 23.40 uur: Dan zijn we aan het eind gekomen van deze eerste vergadering van de commissie ruimte na het zomerreces. Het was weer een aangenaam gebeuren met diverse forse onderwerpen. Het betekent weer het nodige voor de komende maanden, wat wij nog als onderwerpen voor de commissie ruimte over ons heen gaan krijgen. Ik dank u allen voor uw inzet. Het is nog kort voor deze dag, maar nog even genieten van deze dag. Misschien is het nog lekker weer buiten om nog even adem te halen en lucht te happen. Anders zou ik zeggen: welterusten en tot de volgende keer. Dank u.